

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Облік і оподаткування

ДИПЛОМНА РОБОТА

на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
на тему:

**«Облік і аналіз орендних операцій суб'єктів
господарювання»**

Виконав: студент IV курсу, групи ОО-42
напряму підготовки (спеціальності)
071 «Облік і оподаткування»

(шифр і назва напряму підготовки, спеціальності)

Гавадзин Юрій Богданович

(прізвище та ініціали студента)

Керівник к.е.н., доцент Савків У.С.

(прізвище та ініціали)

Рецензент к.е.н., доцент Ціжма Ю.І.

(прізвище та ініціали)

Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ОРЕНДНИХ ОПЕРАЦІЙ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	5
1.1. Економічна сутність орендних операцій та їх класифікація.....	5
1.2. Основні завдання обліку і аналізу орендних операцій	8
1.3. Нормативно-правове забезпечення обліку орендних операцій в Україні. 12	
Висновки до першого розділу.....	14
РОЗДІЛ II. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОРЕНДНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПОВНЕ ТОВАРИСТВО «ЛОМБАРД «КЕШ БОКС» ТА КОМПАНІЙ «СКОРТЕКС» І «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ» ТА НАПРЯМИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ.....	16
2.1. Економічна характеристика підприємства повне товариство «ЛОМБАРД «КЕШ БОКС» та компаній «СКОРТЕКС» І «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ».....	16
2.2. Особливості обліку орендних операцій на підприємстві	23
2.3 Удосконалення обліку орендних операцій.....	25
Висновки до другого розділу	31
РОЗДІЛ III. ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ОРЕНДНИХ ОПЕРАЦІЙ ТА НАПРЯМКИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	33
3.1. Загальний аналіз необоротних активів як об'єкта орендних операцій	33
3.2. Напрямки удосконалення аналізу орендних операцій на підприємстві ...	41
Висновки до третього розділу	44
ВИСНОВКИ.....	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	47
ДОДАТКИ.....	52

ВСТУП

Актуальність дослідження. Враховуючи нестачу фінансових ресурсів у суб'єктів господарювання та відсутність доступу до інвестиційних позик, найбільш доступним та ефективним способом фінансування відтворення основних засобів є оренда. Висока вартість позичкових коштів на фінансовому ринку, нерозвинений вторинний ринок корпоративних цінних паперів в Україні, сповільнює можливості вітчизняних компаній залучати кошти для придбання основних.

Оренда виникає в результаті реалізації можливості будь-якого суб'єкта економічних відносин зайнятись підприємницькою діяльністю. Світовий досвід і світова практика довели, що на кожному історичному етапі оренда стала невід'ємною частиною виробничих, економічних і суспільних відносин, сприяла ефективному використанню накопичених матеріальних активів.

Дослідження законодавчих і нормативних положень, методів та перспектив, проведених вітчизняними та зарубіжними науковцями, показують відсутність єдиного та системного підходу до визначення оренди як економічної категорії.

Незважаючи на те, що українській економіці необхідно терміново розвивати лізингові відносини, наразі в країні немає комплексного плану розвитку, тому теоретичні та методологічні питання обліку орендних операцій мають значне науково-практичне значення. Вивчення окреслених питання визначають актуальність обраної теми дослідження: «Облік і аналіз орендних операцій суб'єктів господарювання».

Метою дослідження є вивчення особливостей бухгалтерського обліку орендних операцій та перспектив їхнього розвитку в Україні.

Відповідно до мети поставлено наступні **завдання**:

1. дослідити значення поняття «орендна операція»;
2. розглянути підходи до класифікації орендних відносин, їх функції та хронологію формування;
3. дослідити підходи до організації обліку орендних операцій;

4. розкрити методи обліку та підходи до вдосконалення операційної оренди;
5. надати рекомендації щодо напрямів удосконалення обліку орендних операцій.

Об'єктом дослідження є орендні операції повного товариства «ЛОМБАРД «КЕШ БОКС» та компаній «СКОРТЕКС» І «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ».

Предметом дослідження є теоретичні і практичні розробки щодо організації і методики обліку орендних операцій на досліджуваному підприємстві.

Наукова новизна проведенні порівняльного аналізу методів орендних операцій у вітчизняній та зарубіжній практиці та на їх основі удосконалення бухгалтерського обліку орендних операцій.

Практичне значення полягає у розробці рекомендацій удосконалення обліку орендних операцій повного товариства «ЛОМБАРД «КЕШ БОКС» та компаній «СКОРТЕКС» І «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ».

Структура роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ОРЕНДНИХ ОПЕРАЦІЙ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1. Економічна сутність орендних операцій та їх класифікація

Орендні відносини сприяють відтворенню основних фондів, дають змогу підвищити рівень екстенсивного та інтенсивного використання майна, поєднати виробника з необхідними йому засобами виробництва, поліпшити умови розвитку підприємництва.

Дослідженнями орендних відносин займалися такі науковці А.М. Анфимова, В.О.Гончаренко, В.М. Положій, М.Й. Малік, В.Д. Яровий, П.І.Гайдуцький, Л.П. Чижев, Я.Б.Усенко, С.П.Яніцька, О.В. Шкільова та інші. Праці дослідників свідчать, що багато питань залишаються невирішеними. Успіх розвитку ділових відносин значною мірою залежить від вивчення сутності, змісту, специфічних характеристик орендних відносин.

Історія започаткування орендних відносин сягає стародавнього світу. Активне використання терміну «оренда» в економічному розвитку починається з впровадження нової економічної політики. Особливістю ділових стосунків на початку 20 століття був натуральний діловий платіж, який був запроваджений у 1923 році.

Оренда позитивно вплинула на розвиток методів управління економікою. Проте з 1928 року оренду почали згортати тому, що вона не «вписувалась» у діяльність адміністративно-командної системи управління економікою, в умовах якої відбувалося відчуження працівника від засобів виробництва, склалася знеособленість і зрівнялівка, почав формуватися тип поденника, а не господаря.

Після здобуття Україною незалежності в 1991 році почало формуватись українське законодавство на правовій основі. Основним законодавчим актом України є Закон України «Про оренду майна державних підприємств та організацій» від 10 квітня 1992 року.

Дуже часто вчені розглядають оренду як спосіб реалізації владних

відносин, які виникають при розподілі прав: володіння, користування та запобігання. Тому доцільно висвітлити природу відкритих відносин та досліджувати в контексті владних відносин.

Слід відмітити, що власність і праця взаємопов'язані, оскільки ніколи не бувають відокремленими і індивідуальними. Власність – це блага, досягненні працею. І якщо марксовий постулат «праця створила людину» визнати як незаперечну істину, то слід також визнати, що праця – це, насамперед, прагнення людини до придбання власності.

Власність – це не просто надбання, не майно і не річ, а «форма суспільних відносин, що обумовлюється походженням та економічним змістом засобів виробництва та засобів відтворення робочої сили, оточуючого середовища» [37].

Щодо особливостей правовідносин власності в бізнес-процесі, то у експертів немає єдиної думки щодо того, що таке право власності, право діяльності та право діяльності. Переважає думка, що оренда набуває права користування майном, що відображено в чинному законодавстві про майно.

На підтвердження цієї позиції стверджуємо, що залучення засобів виробництва як об'єктів права власності здійснюється передавцем, а залучення цих об'єктів як об'єктів усередині об'єктів. Розмежування права власності та управління не виключає права власності на ті чи інші об'єкти суверенному власнику. Він залишається власником, але на момент дії чинного договору власник передав права управління безпосередньо підряднику-орендарю.

Основним елементом відкритих відносин як форми реалізації влади слід розглядати відкриті платежі. По суті, це ціна, за якою орендодавець продає, орендодавець купує основні засоби виробництва або реструктуризує право користування. При цьому помпезність переважно залежить від економічного рівня володіння, тобто від ціни на ту чи іншу річ.

Орендна плата повинна дозволити повністю за нормативний період експлуатації відшкодувати орендодавцеві його фактичні затрати на придбання

чи створення засобу виробництва, погасити обов'язкові платежі, створити резервні фонди розширеного відтворення, повернути йому закладений в ціні нормативний прибуток.

Сьогодні поняття «оренда» поєднує в собі велику кількість спеціалізованих видів діяльності: прокат, лізинг, франчайзинг. Кожен з них має специфічні особливості в сучасних умовах.

Законодавство України та законодавства інших країн, які в різні часи діяли на українських землях, по-різному регулювали відносини найму. Враховуючи незалежне значення, вони використовуються як синоніми в інших контекстах. Чинне українське законодавство не розрізняє поняття «рента» та «оренда», оскільки зосереджено на вирішенні практичних проблем

Актуальним питанням є визначення понять «лізинг» та «оренда», ідентифікація яких проводиться найчастіше. Закон України «Про фінансовий лізинг» застосовує виключно поняття «лізинг», у П(С)БО 14 «Оренда» вживається тільки таке поняття, як «оренда», а в Законі України «Про оподаткування прибутку підприємств» обидва терміни для цілей оподаткування ототожнені.

Ще одним видом оренди майна є прокат. Поки що вітчизняне законодавство розглядало лише домашню оренду. Цивільний кодекс України визначає оренду як майно, що забезпечує тимчасову плату. Це визначення нічим не відрізняється від наведеного визначення майнової ренти.

Ще одна сфера використання майна - це концесія. Під концесією традиційно розуміється договір, який держава укладає з суб'єктом підприємницької діяльності, на експлуатацію промислових підприємств, земельних ділянок, природних ресурсів або підприємство, створене на основі такого договору [31].

Регулювання оренди має здійснюватися відповідно до економічної ситуації. Тому основною умовою створення ефективного відкритого механізму управління є визначення.

Стосовно трактування поняття «оренда», то аналізуючи означення

різних авторів, ми прийшли висновку, що причиною існування різних трактувань є недостатнє вивчення та різні підходи науковців та практиків до визначення сутності оренди, недосконале практичне регулювання орендної діяльності нормативно-правовими актами.

Таким чином, одні автори визначають термін «оренда» як підприємницьку діяльність, інші пов'язують категорію оренди з відносинами власності, а треті розглядають її як форму підприємництва.

Дослідження властивостей оренди дозволило сформулювати власне визначення. Отже, оренда є однією з форм господарських відносин, що формуються між суб'єктами управління згідно з договором.

У ході дослідження з'ясовано, що існує суттєва різниця між термінами «лізинг», «оренда», «прокат», «концесія». Ми погоджуємося з думкою тих економістів, які вважають, що під економічною сутністю оренди слід розуміти відносини власності через особливу систему господарювання, що існують як економічне явище. Саме тому, на нашу думку, повне засвоєння економічного механізму орендних відносин і приведення поняття «оренди» до однозначного трактування забезпечить належне його використання на практиці, що внаслідку допоможе удосконалити орендні відносини в країні.

1.2. Основні завдання обліку і аналізу орендних операцій

Процес управління бізнесом вимагає спеціального аналізу та глибоких аргументів проектування. У сучасному розумінні це вже не випадкове вдосконалення деяких важливих характеристик керівників та методів їх роботи, а складна взаємопов'язана система діяльності, яку необхідно розвивати за допомогою передового науково-методичного інструментарію, нових методів і обґрунтовувати це.

Організація бухгалтерського обліку є одним із найважливіших етапів бізнесу, а також одним із важливих етапів підготовки до ефективного функціонування бізнесу. Тому неможливо переоцінити важливість правильної,

науково обґрунтованої організації бухгалтерського обліку, яка дає достовірну інформацію про фінансовий стан та результати діяльності підприємства для вирішення поточних та майбутніх проблем.

Під організацією бухгалтерського обліку розуміють систему побудови умов та елементів облікового процесу для отримання достовірної та своєчасної інформації про господарську діяльність підприємства та контролю за раціональним використанням виробничих ресурсів і готової продукції. Його метою є покращення й упорядкування обробки інформації, розподілу праці між бухгалтерами, організації наукової праці.

В частині організації та ведення бухгалтерського обліку діяльність підприємства керується П(С)БО, положенням, затвердженим Міністерством фінансів України, яке визначає принципи та методи бухгалтерського обліку та фінансової звітності, що не порушують міжнародні стандарти. .

Основною метою організації та ведення обліку операцій оренди є встановлення контролю за наявністю, переміщенням та збереженням об'єктів, належним оформленням відповідної технічної документації, своєчасними претензіями постачальників обладнання на постачання об'єктів оренди. Особливий контроль здійснюється за своєчасністю виконання орендарем зобов'язань згідно з умовами договору та сплати орендних платежів, своєчасного повернення заборгованості та наступних орендних платежів орендодавцю.

Братчук Л. М. зазначає, що «для визначення організації бухгалтерського обліку підприємство має самостійно вибрати форму обліку як систему обліку реєстрації, процедури та методи реєстрації інформації та узагальнення з урахуванням специфіки та технології обробки інформації» [6].

Основною ланкою в системі організації обліку операцій оренди є договір чи угода.

Отже, орендні операції ґрунтуються на двох основних відносинах: купівлі-продажу (договір купівлі-продажу) та тимчасового користування обладнанням (договір оренди). Особливістю цієї операції є те, що об'єкт

оренди є одночасно власністю орендодавця і функцією капіталу орендоодержувача. Наявність цих факторів свідчить про те, що лізинг є способом реалізації майнових відносин.

За зовнішніми ознаками договори, що мають ознаки орендних операцій (налічується 19 таких договорів), можна об'єднати у чотири групи (рис.1.1.)[9].

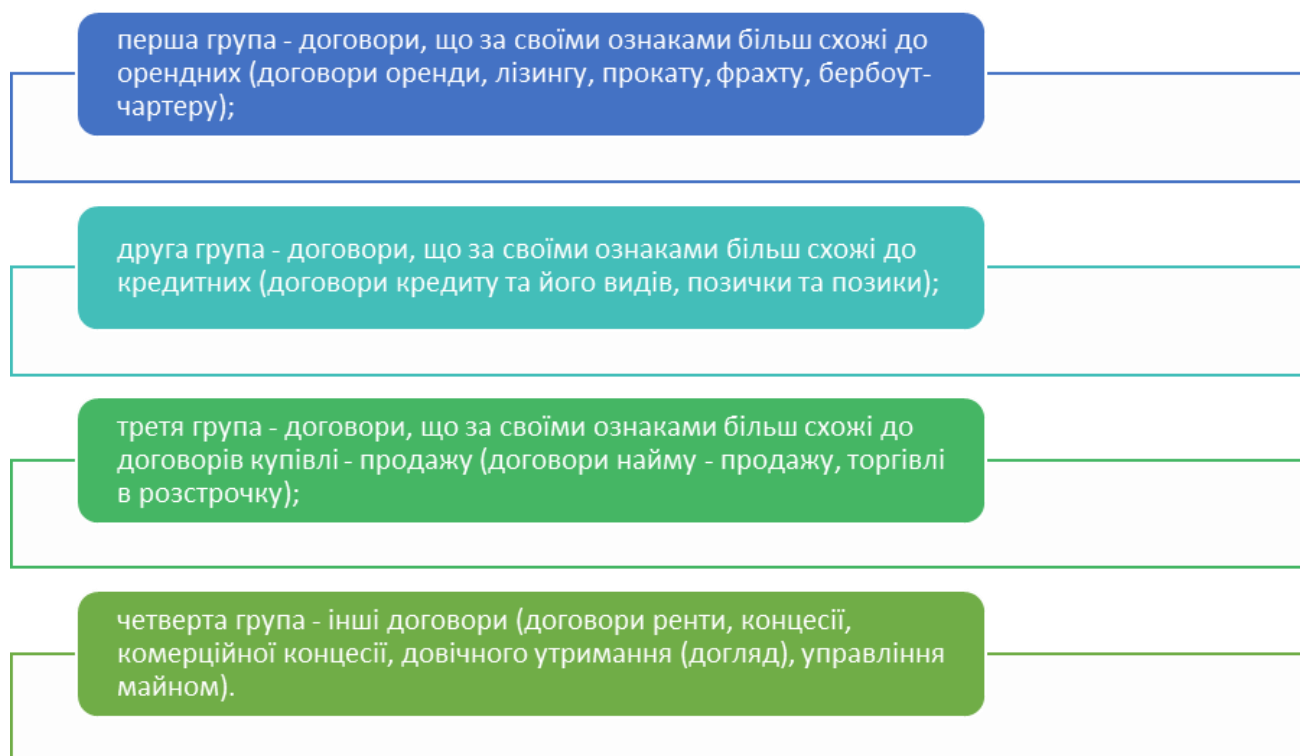

Рис.1.1. Групи договорів [9].

Що стосується порівняльної характеристики договорів оренди та управління майном, то слід пам'ятати, що використання – це вилучення корисних ознак з речей шляхом виробництва або особистого споживання. У разі підписання договору управління майном управитель позбавляється цього права.

Отже, порівняння договорів оренди з подібними договорами дозволяє зробити висновок про наявність якісних відмінностей в договорах оренди. Для такого висновку є вагомі підстави стверджувати, що договір оренди є окремою, конкретною угодою, яка потребує вдосконалення окремого регулювання в рамках нормативно-правової бази.

Податкове законодавство передбачає низку умов, однією з яких у

договорі буде вважатися фінансова оренда. Така практика призвела до того, що податковий облік операцій, пов'язаних з фінансовою орендою, відбувався у формі договорів, а не як економічний характер самих операцій оренди.

З огляду на це, лізинг є складною операцією, що призводить до зміни структури активів і зобов'язань і відображає безліч операцій, кожна з яких зазначена у відповідному вихідному документі як основа для обліку господарських операцій.

Передача об'єкта нерухомості здійснюється одночасно з підписанням договору оренди. На кожен предмет, переданий відповідно до договору, складається акт передачі основних засобів відповідно до стандартної форми вихідного документа основний засіб.

Розрахунки здійснюються згідно з платіжними інструкціями за відповідною формою з урахуванням вимог щодо заповнення реквізитів типових документів.

Отже, облікові процедури фінансової оренди включають процес отримання оригіналів документів, обробки та перевірки, систематизації, відображення операцій у відповідних бухгалтерських регістрах, узагальнення результатів діяльності та реєстрації у фінансовій звітності підприємства. Облік ведеться таким чином, щоб існування об'єктів для кожної класифікаційної групи можна було визначити окремо за місцем розташування та джерелом. На основі моделювання бізнесу фінансової оренди можна більш детально представити механізм функціонування всього бізнесу, проаналізувати тенденцію основних засобів, джерело формування та економічний процес, що відбувається на підприємстві.

Технічною стороною процесу обліку є вибір форми обліку, який залежить від процедур і методів реєстрації та узагальнення інформації про об'єкт і предмет орендних відносин та розрахункового стану цих операцій. Під формою бухгалтерського обліку розуміють сукупність регістрів, які використовуються послідовно та інтерактивно за принципом подвійної бухгалтерії.

Вибір системи реєстрації бухгалтерського обліку підприємства відповідає єдиному принципу бухгалтерського обліку, враховує особливості технології обробки облікових даних та відповідає вимогам стандарту.

1.3. Нормативно-правове забезпечення обліку орендних операцій в Україні

Загальне поняття «оренда» сформульовано в Законі України «Про оренду державного та комунального майна» «засноване на договорі строкове платне користування майном, що необхідне орендареві для здійснення підприємницької та іншої діяльності» [18].

Загальні положення про договір оренди містяться у параграфі 1 глави 58 Цивільного кодексу України (далі ЦК), згідно якого за договором найму (оренди) наймодавець передає або зобов'язується передати наймачеві майно в користування за плату на певний строк.

Договір оренди є двостороннім, оскільки кожна сторона цього договору (орендодавець та орендар) має взаємні права та обов'язки. Стороною договору оренди є орендодавець.

Орендодавець – це особа, яка передає або обіцяє передати майно іншій стороні в користування [22].

Орендар – це особа, яка приймає від орендодавця користування майном на певний термін та сплачує плату за користування [23].

Орендодавцем орендованого майна може бути власник майна. Ця норма ЦК України ґрунтується на такому закріпленні: оренда майна є формою розпорядження майном. Звідси орендодавцем може виступати лише особа, яка має право розпоряджатися цим майном. По-перше, це право належить власнику майна або особі, яка має відповідні майнові права (права управління, права загального господарського відання тощо). Крім того, орендодавцем може бути особа, яка має таке повноваження за законом або договором. З цих міркувань до Господарського

кодексу України (далі – ГК) доцільно включити низку законів, присвячених управлінню орендними відносинами (ст.ст 283 - 291 §5 глави 30 ГК України).

Відповідно до ст. ст. 283 ГК України передбачено, що за договором оренди одна сторона (орендодавець) покладає на іншу сторону (орендар) вартість використання майна для комерційної діяльності на певний строк.

Відповідні норми відрізняються не лише за конкретним змістом, а й за загальною системою господарсько-правового нагляду від положень 58 «Найм (оренда)» Цивільного кодексу України, які відрізняються від ГК через обмежувальний характер господарських зобов'язань. Звідси впливають правила пункту 3 ст. Статтею 283 Господарського кодексу визначено, що об'єктами оренди у сфері господарювання можуть бути нерухоме майно (будівлі, споруди, приміщення) та інше окремо визначене майно, що використовується для виробничо-технічного призначення.

Важливі умови договору оренди згідно ст.1. 284 Господарського кодексу, зокрема, предмет оренди; строк, на який укладається договір оренди; договір оренди; порядок використання амортизаційних відрахувань; відновлення орендованого майна та умови його повернення або викуп.

За користування майном орендаря стягується плата, розмір якої вказується в договорі оренди (п. 1 ст. 762 ЦК). Відповідно до ст.1. Статтею 286 Господарського кодексу визначено, що орендна плата – це фіксований платіж, який наймач вносить орендодавцю незалежно від наслідків його господарської діяльності. Розмір орендної плати може бути змінений за згодою сторін або за інших обставин, передбачених законодавством.

Враховуючи поняття оренди та основні ознаки сформульованого у Законі України «Про оренду державного та комунального майна» можна виділити ряд її основних ознак. По-перше, передача майна в оренду не припиняє права власності на майно. До орендаря переходить лише право користування орендованим майном. Орендар не набуває права розпоряджатися орендованим майном. По-друге, оплатити договір оренди: за користування орендованим майном сплачується певна сума орендної плати. По-третє, оренда є тимчасовою: оренда передбачає передачу

майна у користування на певний термін, після чого договір оренди припиняється [6].

Норми оподаткування та обліку використання матеріальних цінностей у господарській діяльності регулюються Податковим кодексом України. Відповідно до пп. 14.1.97 Податкового кодексу (далі ПКУ) Операції з оренди – Комерційні операції фізичних або юридичних осіб (орендодавців) (крім чартерних операцій суден та інших транспортних засобів (чартерні рейси)), які передбачають надання основних засобів для платне користування іншою фізичною або юридичною особою (орендарем) [5].

Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 14 «Оренда» (далі – П(С)БО 14) визначено методологічні основи формування облікової інформації щодо оренди необоротних активів та розкриття їх у фінансовій звітності.

Згідно П(С)БО 14 «оренда – угода, за якою орендар набуває права користування необоротним активом за плату протягом погодженого з орендодавцем строку».

Перед удосконаленням правового відносин оренди необхідно розробити новий, ринково-орієнтований концептуальний підхід до створення правової системи лізингу як чіткого та ефективного механізму регулювання відповідних економічних відносин та засобу їх подальшого розвитку.

Видається, що вдосконалення правового регулювання орендних відносин у сфері управління сприятиме підвищенню його економічної ефективності.

Висновки до першого розділу

У даному розділі нами було досліджено економічну сутність орендних операцій.

Дослідженнями орендних відносин займалися такі науковці А.М. Анфимова, В.О.Гончаренко, В.М. Положій, М.Й. Малік, В.Д. Яровий, П.І.Гайдучський, Л.П. Чижов, Я.Б.Усенко, С.П.Яніцька, О.В. Шкільова та інші. Праці дослідників свідчать, що багато питань залишаються невирішеними. Успіх розвитку ділових відносин значною мірою залежить від вивчення сутності, змісту,

специфічних характеристик орендних відносин.

Основною метою організації та ведення обліку операцій оренди є встановлення контролю за наявністю, переміщенням та збереженням об'єктів, належним оформленням відповідної технічної документації, своєчасними претензіями постачальників обладнання на постачання об'єктів оренди.

Особливий контроль здійснюється за своєчасністю виконання орендарем зобов'язань згідно з умовами договору та сплати орендних платежів, своєчасного повернення заборгованості та наступних орендних платежів орендодавцю.

РОЗДІЛ II. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОРЕНДНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПОВНЕ ТОВАРИСТВО «ЛОМБАРД «КЕШ БОКС» ТА КОМПАНІЙ «СКОРТЕКС» І «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ» ТА НАПРЯМИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

2.1. Економічна характеристика підприємства повне товариство «ЛОМБАРД «КЕШ БОКС» та компаній «СКОРТЕКС» І «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ»

Повне товариство «ЛОМБАРД «КЕШ БОКС» та компаній «СКОРТЕКС» І «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ» зареєстроване 08.12.2015 за юридичною адресою Україна, Івано-Франківська обл., Івано-Франківський р-н, місто Івано-Франківськ, вул. Манюха В., будинок 19А, офіс 5. Керівником організації є Бондар Олександр Валерійович.

Види діяльності :

Основний:

- 64.92 Інші види кредитування

Інші:

- 64.99 Надання інших фінансових послуг (крім страхування та пенсійного забезпечення).

Ломбардна діяльність – це «вид підприємницької діяльності, спрямований на отримання економічних вигід від надання грошових позик фізичним особам, які як гарантію залишають матеріальну заставу» [14].

Стаття 4 «Закону про підприємництво» надає державним підприємствам та недержавним підприємствам право ведення ломбардної діяльності, має статус підприємства повного товариства, тобто товариства, і всі учасники є повноправними.

Підприємство самостійно визначає облікову політику, формує системи та форми внутрішнього (управлінського) обліку, звітності та контролю господарських операцій, визначає права працівників на підписання бухгалтерських документів,

затверджує правила документообігу та технологію обробки бухгалтерської інформації.

Підприємство самостійно визначає перспективи розвитку, планує та здійснює діяльність відповідно до потреб продукції, яку вона виробляє, та відповідно до проблем розвитку. Ці плани базуються на раніше поставлених ПТ завданнях та договорах/контрактах зі споживачами, клієнтами, постачальниками на будь-які роботи та послуги.

Економічні відносини між ПТ та партнерами у сфері діяльності формуються на основі угод. ПТ може вільно обирати предмет договору та визначати відповідальність та умови відносин.

Результати аналізу фінансового стану ПТ «Ломбард Кеш Бокс» на основі звіту (Додаток 2) про фінансові результати наведено у табл. 2.1

Таблиця 2.1

Фінансові результати ПТ «Ломбард Кеш Бокс»

Стаття	Значення статті по роках, тис. грн..				Темп приросту, %			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Дохід (виручка)	1 545 158	1 668 281	1 570 307	2 538 751	20,99	7,97	-5,87	61,67
ПДВ	257 526	278 047	261 718	423 125	20,99	7,97	-5,87	61,67
Чистий дохід від реалізації продукції	1 287 632	1 390 234	130 8589	211 5626	20,99	7,97	-5,87	61,67
Валовий прибуток	882 969	872 233	292 230	1 030 341	21,47	-1,22	-66,50	252,6
Прибуток від операційної діяльності	862 675	799 103	341 451	1 206 719	28,60	-7,37	-57,27	253,4
Чистий прибуток	570 368	480 536	305 120	995 038	40,45	-15,75	-36,50	226,1

Отже, протягом останніх п'яти років, виручка від реалізації зростала (рис. 1.2), окрім 2018 року, коли вона зменшилася на 8%, порівняно із 2019 роком. Найбільшого зростання вона досягла у 2020, коли збільшилася майже на 62% до 2 538 751 тис. грн. Чистий прибуток зріс у 3 рази у 2020.

За основними фінансово-економічними показниками можна стверджувати, що підприємство доволі активнорозвивається. Чистий прибуток у 2021 році також доволі зріс, що не може не свідчити про позитивний ефект діяльності підприємства. Підприємство також відповідально регулярно сплачує податкові платежі.

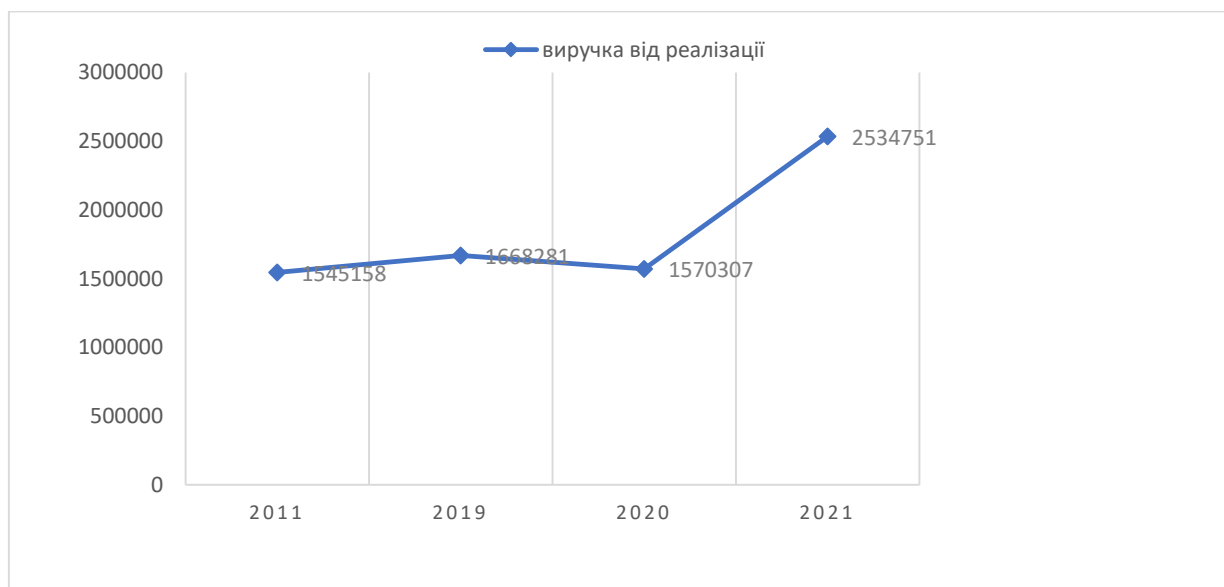

Рис. 2.2. Динаміка виручки від реалізації.

На відміну від виручки від реалізації, собівартість зростала протягом кожного року за останні 5 років з 2010 по 2014 рр. (рис. 2.3). Найбільшого зростання вона досягла у 2013 році, коли зросла на 97%.

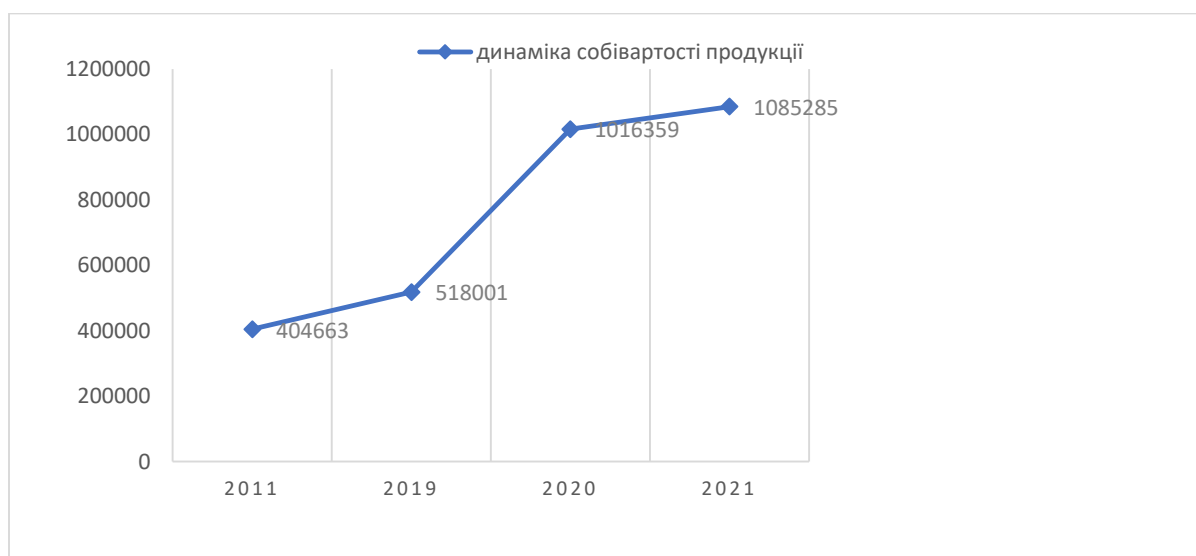

Рис. 2.3. Динаміка собівартості продукції підприємства, тис. грн.

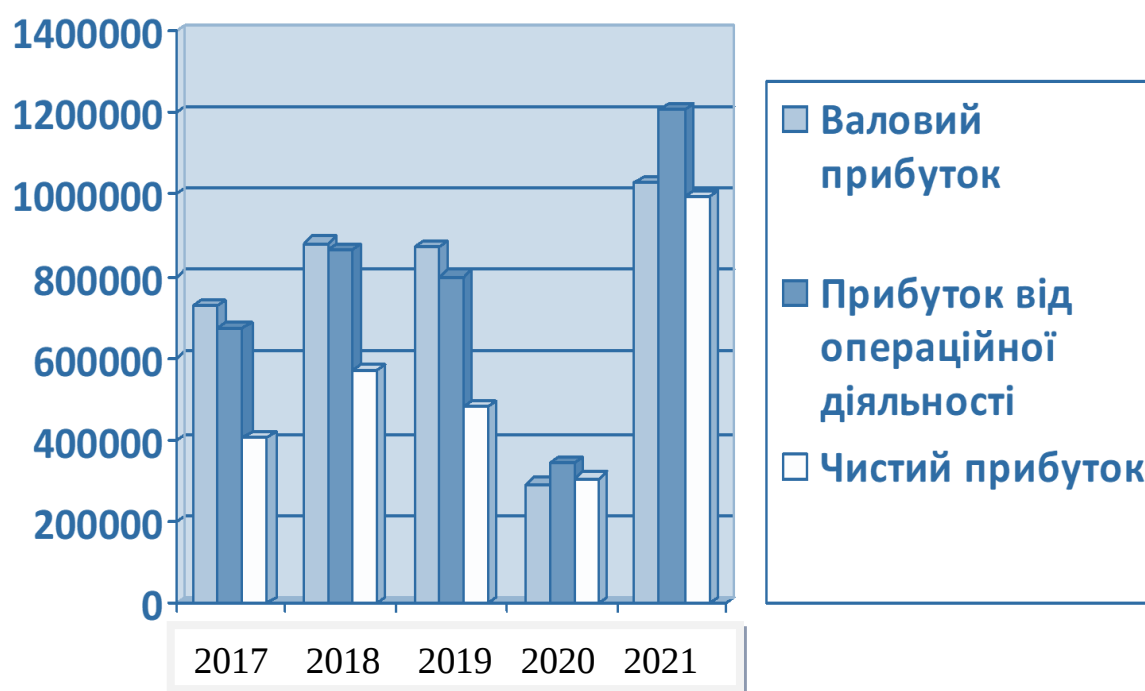

Рис. 2.4. Прибуток підприємства, тис. грн.

Отже, підприємство здійснює прибуткову діяльність.

Найпоширеніший вид застави в ломбарді - ювелірні вироби з дорогоцінних металів, дорогоцінного та напівдорогоцінного каміння (включаючи синтетичні та культивовані аналоги).

Отже, ломбард має ліцензію на право здійснення такої діяльності (п. 1.3 ліцензійних умов, затверджених наказом держпідприємства та Мінфіну від 26 грудня 2000 р. № 82/350). Ювелірні вироби забезпечуються за ціною закупівлі, встановленої МФО (Наказ №415).

Держфінпослуг вносить інформацію про ломбард до Реєстру та видає йому Свідоцтво в разі дотримання ломбардом-заявником таких обов'язкових умов (рис.2.1.) .

Рис.2.1. Умови дотримання ломбардом-заявником

Відповідно до Положення про порядок внесення відомостей про ломбард до Державного реєстру фінансових установ, затвердженого постановою Держфінпослуг від 18.12.2003 р. № 170, ломбарди мають право надавати фінансові послуги через свої незалежні підприємства. відділи, подання їх до Реєстру, ломбарди та їх відокремлені підрозділи дотримуються вимог законодавства щодо діяльності на ринку фінансових послуг з надання фінансових кредитів та супутніх послуг ломбарду.

Для кожного окремого зонування ломбард повинен затвердити індивідуальний регламент зонування, який має відповідати вимогам законодавства.

Правила ломбардної діяльності повинні містити інформацію (рис.2.2.).

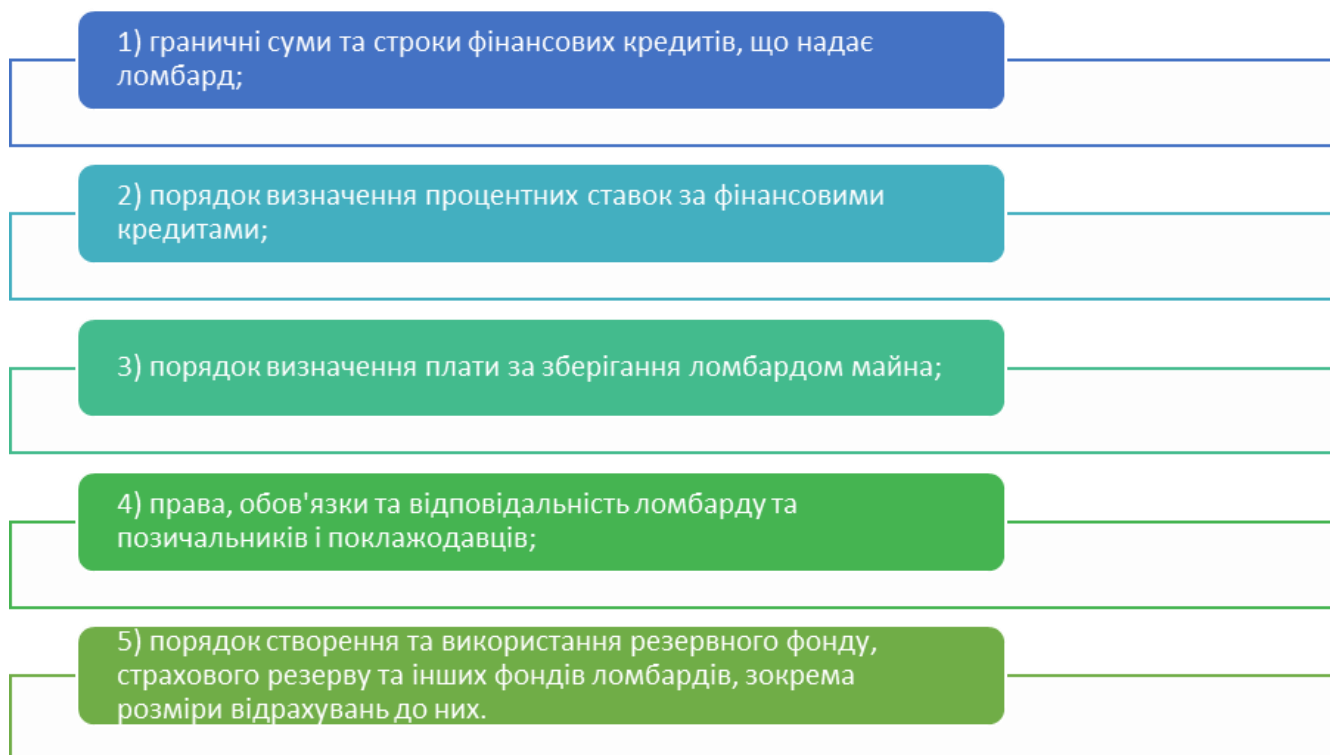

Рис.2.2 Інформація щодо правил ломбардної діяльності [14]

Документи про внесення ломбарду до Національного реєстру фінансових установ або їх засвідчена копія, а також правила діяльності ломбарду доступні клієнтам ломбарду та розміщені на видному місці ломбарду або його незалежного. одиниця. Крім випадків, передбачених законодавством, ломбард не має права здійснювати будь-яку іншу підприємницьку діяльність.

Фінансові послуги надаються в приміщенні ломбарду або його самостійного підрозділу. Відомості про незалежні ломбарди також мають бути внесені до Національного реєстру фінансових установ, а їх діяльність має відповідати вимогам законодавства про фінансові послуги. Положення про окремі сектори мають містити вичерпний перелік видів фінансових послуг та супутніх послуг, які ці галузі можуть надавати.

Розглянемо кореспонденції. рахунків бухгалтерського обліку операцій діяльності ломбарду(табл. 2.5.).

Таблиця 2.5.

Кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку операцій діяльності ломбарду

№ з/п	Зміст операцій	Обороти за рахунками			
		Основні господарські операції		Операції розрахунків за податками	
		Д-т	К-т	Д-т	К-т
1.	Оприбутковано майно, отримане в заставу від позичальника	06	x		
2.	Видано позику: - на суму, фактично видану позичальнику; - на суму плати за користування позикою, утриманої з основної суми	377 377	301 703		
I варіант. Позика повернена через 30 днів					
3.	Погашено борг позичальником	301	377		
4.	Внесено плату за зберігання майна в заставі	301	703		
5.	Майно із застави повернено позичальнику	x	06		
6.	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ			703	641
7.	Плату за користування позикою і плату за зберігання включено до складу доходів звітного періоду (45 + 15)	703	791		
II варіант. Позичальник прострочив кредит на 15 днів					
3.	Позичальник погасив борг із простроченням 15 днів	301	377		
4.	Внесено плату за зберігання майна в заставі	301	703		
5.	Внесено до каси пені за прострочення	301	715		
6.	Майно із застави повернено позичальнику	x	06		
7.	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ			703	641
8.	Плату за користування позикою і плату за зберігання включено до складу доходів звітного періоду (45 + 18)	703	791		
9.	Суму пені за прострочення визнано доходом звітного періоду	715	791		
III варіант. Позичальник не повернув борг					
3.	Реалізація заставленого майна* (в цьому випадку можливе проведення: Д-т 301 К-т 702 (752) - якщо майно продається за готівку з негайною оплатою)	361 311	702 (752)		
4.	Заставлене майно списується з позабалансового рахунка	x	06		
5.	Нараховано ПДВ, у т. ч.: - на суму неповерненої позики; - на суму комісійних (45 x 20%)			702 (752) 702 (752)	641 641
6.	Борг позичальника визнано витратою звітного періоду	944 (993)	377		
7.	Виручку за мінусом ПДВ визнано доходом звітного періоду	702 (752)			

2.2. Особливості обліку орендних операцій на підприємстві

Реєстр аналітичного обліку призначений для відображення господарських операцій на окремих аналітичних рахунках із детальним описом змісту відповідного консолідованого рахунку. За допомогою цих реєстрів можна контролювати наявність та зміни кожного господарського активу, їх походження, розрахунки з кожним боржником та кредитором тощо.

Для аналітичного обліку орендних операцій в ПТ «ЛОМБАРД «КЕШ БОКС» відкрита окрема відомість, в якій по кожному орендодавцю відображають такі показники:

1. прізвище (або назва підприємства), власника основного засобу, що надано в оренду;
2. дата взяття в оренду;
3. підстава взяття на облік;
4. примітки щодо припинення договору оренди або його змін.

Журнально-ордерна форма бухгалтерського обліку, яка використовується на підприємстві, ґрунтується на широкому застосуванні системи накопичувальних і групувальних облікових реєстрів – журналів-ордерів і допоміжних відомостей до них.

Записи в журнали-ордери здійснюються безпосередньо на підставі отриманих та опрацьованих підтверджуючих документів (доповідна записка не складається). Через велику кількість однорідних документів по операціях їх дані попередньо групуються в супровідну інформацію, а їх щомісячні результати потім передаються до відповідного журнального порядку.

У журналах поєднують хронологічний і систематичний облік. Звідси й назва цих реєстрів: вони служать і журналами (оскільки записи в них розташовані в хронологічному порядку), і ордерами (оскільки щомісячні результати ордерів на відповідних рахунках – ордерах замінюють пам'ятні ордери).

В ПТ «ЛОМБАРД «КЕШ БОКС» в було отримано в операційну оренду приміщення в м. Івано-Франківськ, вулиця Степана Бандери, 14. Отримання об'єкта в обліку було відображено наступним чином (табл. 2. 6):

Таблиця 2.6.

Отримання об'єкта в операційну оренду в обліку

№ з/п	Зміст операції	Обороти за рахунками				Сума, грн
		Основні господарські операції		Операції розрахунків за податками		
		Дт	Кт	Дт	Кт	
1	Отримано в операційну оренду приміщення магазину в м. Івано-Франківськ	01	х			60 000
2	Нараховано щомісячну орендну плату орендодавцю	23	685			500
3	Нараховано податковий кредит з ПДВ			641	685	100
4	Погашена орендна плата	685	311			600

Відносини між орендарем та орендодавцем регулюються договором найму.

Невідмовна орендна угода – це договір оренди, який може бути розірвано лише: з дозволу орендодавця; якщо трапиться непередбачена подія; якщо орендар укладає нову оренду з тим же орендодавцем на той самий актив або інший подібний протокол [15].

Мінімальний орендний платіж – це платіж, що підлягає сплаті орендарем протягом строку оренди (за вирахуванням витрат на послуги та податків, сплачених орендодавцем та непередбаченої орендної плати), плюс: для орендаря – сума його гарантованої ліквідаційної вартості; для орендодавця – сума, для яких гарантована ліквідаційна вартість.

2.3 Удосконалення обліку орендних операцій

Одним із головних завдань обліку операцій з оренди в ПТ «ЛОМБАРД КЕШ БОКС» є створення належних умов для ефективного функціонування бухгалтерії. Враховуючи широкий спектр можливостей формування договірних умов, облік операцій оренди повинен включати всі відповідні операції. Однак важливо враховувати основні процедури обліку оренди, оскільки необхідно зв'язати позабалансовий та бухгалтерський облік. Тому необхідно визначити основні модулі прийомів бухгалтерської роботи для обліку орендних операцій. Виходячи з наших попередніх висновків, ми рекомендуємо триетапний підхід до обліку операцій з оренди (рис. 2.3).

Рис. 2.3. Основні етапи робіт з обліку орендних операцій

На першому «вступному» етапі роботи розробляються та узгоджуються сторонами в остаточному варіанті умови договору, які визначають подальший

налагодити облік операцій з оренди. Особливе значення мають правовий статус орендодавця, вибір бази розрахунку, форми та строки внесення орендних платежів, умови та порядок, що підтримують якісні характеристики

орендованого об'єкта. Формулювання умов договору додатково визначає зміст і характер комерційної операції, що буде відображено в системі обліку майбутніх операцій оренди. Фактичне виконання бухгалтерської роботи передбачає другий етап. Все більшої важливості набуває обліку орендних операцій у позабалансовому обліку.

Третій етап передбачає погашення орендарем витрат, пов'язаних з невиконанням зобов'язань, та списання об'єкта з позабалансового рахунку 01 «Орендовані необоротні активи».

Особливість обліку орендних операцій в ПТ «ЛОМБАРД КЕШ БОКС» є фактичним переміщенням майна, а склад власного майна власника та орендаря залишається незмінним. Отже, активи, якими користується орендар, будуть відображені у власному капіталі орендодавця. Тож ситуація така, коли активу фактично не існує на підприємстві, він існує в бухгалтерському обліку. Тому необхідно поділяти об'єкти оренди на об'єкти, які використовуються безпосередньо в ПТ «ЛОМБАРД КЕШ БОКС» та об'єкти оренди за місцем їх розташування.

Тому в бухгалтерському обліку орендоване майно, має відображатися окремо в бухгалтерському обліку. Оскільки поточні методи обліку не дозволяють відстежувати фактичну структуру майна, що перебуває у власності орендодавця, доцільно створити подібний рахунок, який забезпечить належний облік орендованого майна на основі умов ведення бізнесу, отримуючи своєчасну інформацію, необхідну для управління ПТ «ЛОМБАРД КЕШ БОКС».

З цією метою рекомендуємо відкрити субрахунок 185 «Необоротні матеріальні активи в оренді», на якому буде виділено облік орендованих активів. Для субрахунку 185 необхідно відкрити аналітичний субрахунок за типом орендованого майна.

Орендовані активи на субрахунку 185 мають відображатися за справедливою вартістю. Отже, при передачі активу з необоротного активу, який безпосередньо використовується та обліковується орендодавцем на

таких рхунках як 10 «Основні засоби», 11 «Інші необоротні матеріальні активи», 15 «Капітальні інвестиції».

Оренду необоротних активів необхідно обліковувати на окремому субрахунку за МСФЗ, за яким ресурси повинні мати подібні характеристики та різні характеристики (рис.2.4):

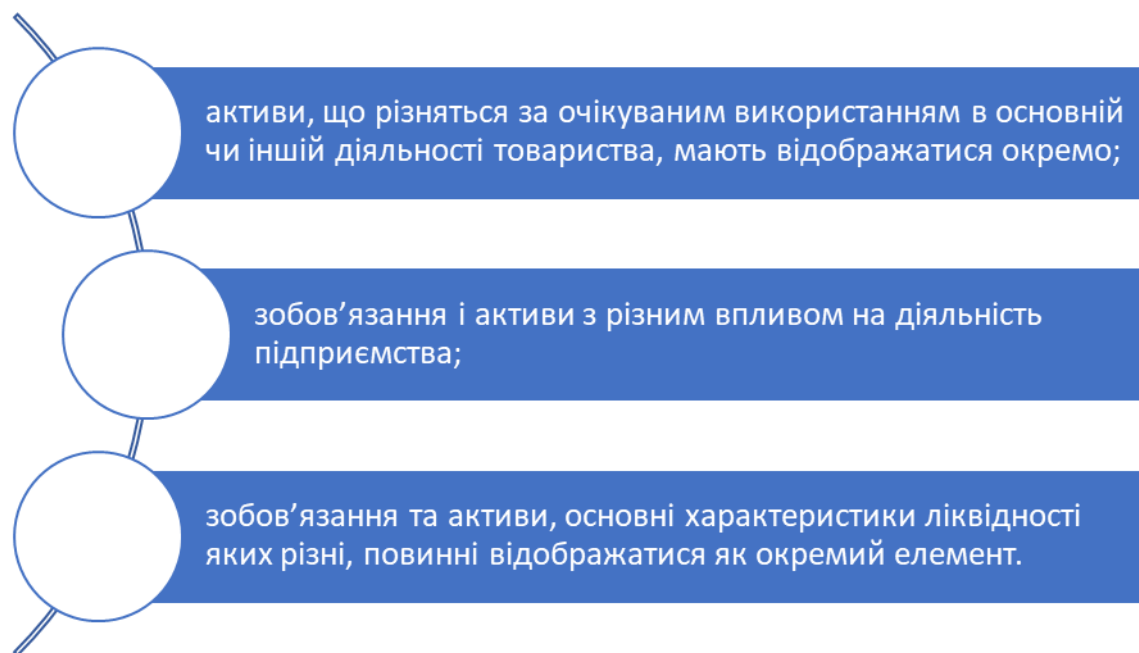

Рис.2.4. Характеристики активів.

Для обліку зносу (амортизації) предметів оренди рекомендуємо запровадити субрахунок 136 «Амортизація необоротних матеріальних активів в оренді», передбачивши субрахунок, аналогічний субрахунку 185 «Необоротні матеріальні активи в оренді». Сума накопиченої амортизації (амортизації) за період оренди є значною за кредитом перерахування з інших субрахунків рахунку 13 «Знос (амортизація) необоротних активів» на субрахунок 136 «Амортизація необоротних матеріальних активів в оренду».

Після закінчення терміну оренди активи повинні бути переведені назад з однієї групи аналізу та амортизовані до іншої групи аналізу. Для ефективного аналітичного обліку орендованих активів орендарям рахунку 01 рекомендується використовувати систему субрахунків, подібну до рахунків 10 10 «Основні засоби», 11 «Інші необоротні матеріальні активи» та 15 «Капітальні інвестиції».

Здані в оренду необоротні активи слід аналізувати та обліковувати для кожного активу та методу використання. За режимом використання формується вид витрат, у тому числі нарахована орендна плата, вартість утримання активу тощо. Наприклад, для вказівки способу застосування рекомендується використовувати код рахунка, до якого належить лізинговий платіж активу, і додати його до головного коду. Таким чином, відповідний субрахунок матиме найбільш запитувану інформацію щодо об'єкта лізингу. Однак ця деталь потрібна для подальшої автоматизації великої кількості орендованих активів та накопичення інформації.

Облік доходів орендодавця: назву субрахунку потрібно змінити 713 «Дохід від операційної оренди активів» на «Дохід від оренди необоротних матеріальних активів», оскільки з точки зору бухгалтерського обліку поділ оренди на фінансовий вважається недоцільним. і оперативний. Більш детальні реквізити зазначених даних субрахунку необхідно внести на аналізові субрахунки, а саме: субрахунки 7131 «Дохід від орендної плати» та 7132 «Інші доходи від оренди необоротних матеріальних активів». Інші доходи від оренди необоротних активів включають оплату орендарем комунальних платежів.

Облік доходів і витрат орендаря необхідно включити до операційних витрат. Якщо об'єкт лізингу бере участь у виробничому процесі, вартість якого може бути безпосередньо віднесена до собівартості продукції, лізингові платежі мають здійснюватися через дебет рахунка 23 «Виробництво», або якщо не відноситься безпосередньо до собівартості продукції, дебет рахунку 91 «Загальновиробничі витрати». Якщо предмет лізингу використовується для цілей управління, лізингові платежі необхідно здійснювати за дебетом рахунка 92 «Адміністративні витрати», якщо предмет лізингу використовується для продажу – дебетом рахунку 93 «Витрати на збут» тощо. Дохід від оренди зараховувати на рахунок 703 «Доходи від реалізації проектів і трудових послуг» позначені «Передача необоротних матеріальних активів орендарю».

Отже, для покращення ведення обліку орендних операцій в ПТ «ЛОМБАРД КЕШ БОКС» ми пропонуємо відкривати додаткові субрахунки, які представлено в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Запропоновані субрахунки для удосконалення обліку орендних операцій в ПТ «ЛОМБАРД КЕШ БОКС»

Номер субрахунку	Назва субрахунку	Призначення
185	Необоротні матеріальні активи в оренді	Відображаються а обліку активи, які знаходяться в оренді
136	Амортизація необоротних матеріальних активів в оренді	Обліковується суми накопиченої амортизації (зносу) активів при передачі їх в оренду
112/92	Орендоване приміщення для адміністративних Потреб	Приміщення, отримане в оренду для адміністративних потреб
0113/23	Орендоване майно для виробництва певного виду Продукції	Орендоване майно, яке використовується для виробництва певного виду продукції
0114/92	Орендований автомобіль для адміністративних Потреб	Автомобіль отриманий в оренду для адміністративних потреб
0114/93	Орендований автомобіль для потреб збуту	Автомобіль який використовується для потреб збуту

Тому що, як ми продемонстрували, усі орендовані активи мають знаходитися на балансовому рахунку орендодавця та позабалансовому рахунку орендаря, поточних планах рахунків 181 « Заборгованість за майно, що передано у фінансову оренду» та 531 « Зобов'язання з фінансової оренди» їхній облік не має сенсу. Хоча орендодавець передає актив лізингоодержувачу для викупу, він залишається власником протягом терміну оренди і, отже, не відображає

довгострокове зобов'язання щодо вартості орендованого активу. Так само орендар не має довготривалого строкове зобов'язання, оскільки актив не був відображений на його балансі.

Оскільки в ПТ «ЛОМБАРД КЕШ БОКС» немає відповідного реєстру для обліку операцій з оренди, необхідно розробити окремий документ, щоб відобразити витрати, пов'язані з орендою. З метою покращення обліку орендного майна в ПТ «ЛОМБАРД КЕШ БОКС» рекомендуємо використовувати розроблену таблицю «Відомості обліку руху орендованого майна».

Амортизація основних засобів, переданих в оперативний лізинг, стягується з орендодавця, оскільки в цьому випадку об'єкт залишається на балансі орендодавця. Оскільки орендодавець не використовує предмет, переданий в операційну оренду, амортизацію слід відображати лише на субрахунку 949 «Інші витрати операційної діяльності» на рахунку 23 (91,92 та ін.) – якщо надання послуг оренди є єдиним видом господарська діяльність орендодавця, субрахунок 977 «Інші витрати звичайної діяльності» – якщо надання послуг з оренди не є основним видом діяльності ПТ «ЛОМБАРД КЕШ БОКС».

П(С)БО 14 «Оренда» передбачає, що «затрати орендодавця з укладення договору про операційну оренду визначаються іншими операційними затратами того періоду, у якому вони здійснені, тобто йдеться мова тільки про затрати на укладення договору»[45]. Інших витрат, безпосередньо пов'язаних з наданням послуг оренди, у наданні, які не потрібно зараховувати на субрахунок 949, немає. Ми вважаємо, що всі витрати, пов'язані з наданням послуг оренди, повинні покриватися однією з вибраних витрат і не відноситимемо одноразову вартість укладання договору на рахунок 949 (рис. 2.4).

Рис.2.4. Рекомендована кореспонденція нарахування орендної плати

Доходи та витрати орендаря, що не відносяться безпосередньо до отриманих в оренду основних засобів, та обліку на цьому рахунку витрат на утримання предметів лізингу (за наявності) вказують на мету, з якою вони виникли, тобто на одному з рахунків: 23, 91, 92 , тощо. Капітальні витрати на операційну оренду не варто зазначати, вони просто не можуть бути в орендаря.

Висновки до другого розділу

В даному розділі проаналізовано економічну характеристику повного товариство «ЛОМБАРД «КЕШ БОКС» та компаній «СКОРТЕКС» І «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ».

Підприємство здійснює ломбардну діяльність та інші фінансові послуги.

Ломбардна діяльність – це «вид підприємницької діяльності, спрямований на отримання економічних вигід від надання грошових позик фізичним особам, які як гарантію залишають матеріальну заставу» [14].

Найпоширеніший вид застави в ломбарді – ювелірні вироби з дорогоцінних металів, дорогоцінного та напівдорогоцінного каміння (включаючи синтетичні та культивовані аналоги).

Ломбард має ліцензію на право здійснення такої діяльності (п. 1.3 ліцензійних умов, затверджених наказом держпідприємства та Мінфіну від 26

грудня 2000 р. № 82/350). Ювелірні вироби забезпечуються за ціною закупівлі, встановленої МФО (Наказ №415).

Для аналітичного обліку орендних операцій в ПТ ««ЛОМБАРД «КЕШ БОКС» відкрита окрема відомість, в якій по кожному орендодавцю відображають показники.

Журнально-ордерна форма бухгалтерського обліку, яка використовується на підприємстві, ґрунтується на широкому застосуванні системи накопичувальних і групувальних облікових регістрів – журналів-ордерів і допоміжних відомостей до них.

Відносини між орендарем та орендодавцем регулюються договором найму.

Доходи та витрати орендаря, що не відносяться безпосередньо до отриманих в оренду основних засобів, та обліку на цьому рахунку витрат на утримання предметів лізингу (за наявності) вказують на мету, з якою вони виникли, тобто на одному з рахунків: 23, 91, 92 , тощо.

РОЗДІЛ III. ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ОРЕНДНИХ ОПЕРАЦІЙ ТА НАПРЯМКИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Загальний аналіз необоротних активів як об'єкта орендних операцій

Операції з оренди відбуваються, коли підприємство не має власних неліквідних активів. Метою економічного аналізу є визначення обсягу забезпечення підприємства основними фондами в умовах найбільш інтенсивного використання основних засобів, пошук резервів підвищення їх ефективності.

Охарактеризуємо різні етапи аналітичного процесу, щоб визначити завдання, які економісти-аналітики повинні виконати на кожному етапі.

Під час підготовчого етапу процесу аналізу бізнес-економіста аналітик повинен:

1. Розробити план роботи з аналізу підприємства;
2. Вибрати об'єкт аналізу та визначте мету та ціль аналізу;
3. Вибрати номенклатуру аналітичних даних і систематизувати відповідно;
4. Перевірити іменування змісту та форми даних (логічна перевірка, технічна перевірка, арифметична перевірка тощо);
5. Обробка інформації про предмет аналізу та його аналоги;
6. Підготувати дані, необхідні для аналізу.

Під час основного етапу процесу аналізу важливо:

1. Вибрати аналітичні та технічні методи;
2. Координувати та аналізувати показники;
3. Побудувати аналітичні таблиці, графіки, діаграми тощо;
4. Провести аналіз і розрахунок;
5. Систематизувати отримані під час обробки дані аналізу, встановити причинно-наслідковий зв'язок і ступінь впливу різних факторів.

На заключному етапі процесу аналізу підприємства необхідно:

1. Оцінити результати аналітичної роботи та розрахувати потенційні

резерви підприємства;

2. Зробити висновки та пропозиції за результатами аналізу;
3. Сформулювати заходи щодо усунення недоліків підприємства;
4. Обговорити результати аналізу;
5. Забезпечити результати аналізу та виконання проекту.

Цей аналіз дає кількісні та якісні оцінки того, що відбувається в керованих об'єктах (основних засобах) поставлених завдань і планів. Цей аналіз дозволяє виявити глибокі зв'язки та взаємозалежності між окремими параметрами керованого об'єкта, щоб визначити тенденції розвитку процесу та окреслити оптимальні, більш ефективні варіанти прийняття рішень, коли це необхідно. Ефективність аналізу як функції управління господарсько-фінансовою діяльністю підприємства – чим вища якість інформації, отриманої після впровадження, тим своєчасніше та адекватніше вона використовується.

У процесі економічного аналізу за принципами системного підходу виділяють наступні завдання:

Аналіз кількості та структури основних фондів та їх відповідності вимогам технічного прогресу та оптимальним параметрам виробництва, а саме:

1. Визначення технічних умов фонду (швидкість поновлення, форма та спосіб);
2. Аналіз використання наявного обладнання, його екстенсивного та інтенсивного завантаження;
3. Визначення внутрішніх виробничих резервів для збільшення використання основних фондів;
4. Розрахувати кінцеві виробничі та фінансові результати покращеного використання основних засобів.

Джерелами аналізу основних засобів є ряд складових (рис.3.1.)

Рис.3.1. Джерела для організації основних засобів.

Аналіз повинен враховувати такі фактори, як інфляція. Інфляція має значний вплив на достовірність і актуальність даних бухгалтерського обліку. Так, на Заході в середині 1970-х років, коли інфляція була вище середнього, бухгалтери зіткнулися з реальними проблемами обліку та аналізу в умовах інфляції. Саме в цей час були розроблені критерії розрахунку впливу інфляції. Питання до бухгалтера-аналітика – чи переоцінювати лише звіт, чи кожен факт господарського життя. Одним з основних принципів обліку в більшості країн є принцип обліку закупівельної ціни. Однак цей принцип має сенс застосовувати в умовах стабільної економіки. Однак у часи зростання інфляції звітність на основі початкової оцінки витрат може спотворити фінансове становище та результативність бізнесу.

Вплив інфляції на фінансові умови бізнесу та їх звітність рекомендується визначати за допомогою індексів цін із застосуванням методів, відображених у міжнародних стандартах.

Аналіз ефективності використання основних засобів починається з вивчення наявності, стану, складу, структури та динаміки основних засобів протягом звітного періоду.

Послідовність аналізу основних засобів починається із завдання. Тому спочатку необхідно визначити кількість і склад основних засобів, вивчити темпи зміни і структуру основних засобів у часі (визначити активну і пасивну частини), тобто скористатися лонгитюдним аналізом.

Наступним кроком аналізу основних засобів є вивчення його технічного стану та терміну корисного використання основного засобу. Останній показник часто ототожнюють з показниками технічного стану.

Найважливішим показником для характеристики роботи основних засобів є показник ефективності використання основних засобів. На цьому етапі також визначаються фактори, що впливають на ефективність їхньої роботи. Ефективність використання основних засобів характеризується такими основними показниками: фондоддача, рентабельність, показники використання корпоративного простору.

Завершальний етап аналізу основних засобів полягає у визначенні способів ефективнішого використання резервів основних засобів та їх мобілізації.

Спочатку проаналізуємо, які зміни відбулися в структурі основних засобів, що належать до власності та оренди. На ПТ «ЛОМБАРД КЕШ БОКС» в оперативній оренді перебувало приміщення виробниче, а також деякі спецпристрої (табл.3.1).

Дані таблиці 3.1 показують, що до кінця 2021 року кількість обладнання зросла на 47 тис. грн. Зростання на 7,1% порівняно з кінцем 2022 року. Спеціальні інструменти збільшилися на 75 тис. грн., або на 43,6%. Вартість спеціалізованих інструментів за договорами операційної оренди також зросла на 114 тис. грн., або на 60,1%.

Таблиця 3.1

Структура та співвідношення власних та орендованих основних засобів

Основні засоби	2020 тис. грн	2021 тис.грн	Відхилення		Частка власних та орендованих ОЗ		Відхилення
			Абсолютне тис. грн	Відносне, %	2022 %	2021 %	
1	2	3	4	5	6	7	8
Власні Обладання	654	701	47	7,1	36,2	37,6	+1,4
Спецінструменти та спецпристрої	172	247	75	43,6			
Всього	826	948	122	14,8			
Орендовані Приміщення відділення	1100	1100	0	0	63,8	62,4	-1,4
Спецінструменти та спец пристрої	356	470	114	60,1			
Всього	1456	1570	114	60,1			

Згідно з аналізом, частка основних засобів в операційній оренді більша, ніж у власному майні підприємства. Проте, якщо у 2022 році коефіцієнт становитиме 36,2% до 63,8%, то частка орендованих основних засобів у 2021 році зменшиться на 1,4%, що є позитивним.

Важливим етапом аналізу основних засобів є вивчення його технічного стану. Технічний стан основних засобів характеризується коефіцієнтом зносу та коефіцієнтом експлуатації. Норма амортизації та норма застосовності характеризують частку амортизованого основного засобу в його загальній вартості та відображають частку вартості основних засобів, що залишилася до списання в наступних періодах.

Рекомендується вивчати коефіцієнт зносу на початку та в кінці звітнього періоду. Чим менше значення коефіцієнта амортизації, тим більше значення

застосовуваного коефіцієнта, що свідчить про кращий технічний стан основних засобів.

Коефіцієнт зносу основних на підприємстві, як об'єкта дослідження наведено в таблиці. 3.2.

Таблиця 3.2.

**Аналіз технічного стану основних засобів ПТ «ЛОМБАРД КЕШ
БОКС»**

Показники	2022 рік	2021 рік	Відхилення
1	2	3	4
Початкова вартість (тис. грн.)	1310	1543	233
Знос основних засобів (тис. грн.)	478	569	91
Залишкова вартість основних засобів	978	1034	56
Коефіцієнт зношеності	0,355	0,369	0,014
Коефіцієнт придатності	0,654	0,621	-0,033

Ці розрахунки показують, що коефіцієнт зношування опитаних підприємств є досить високим, збільшившись за звітний рік на 2,1%. Однак ці показники дають умовну оцінку технічного стану основних засобів, що певною мірою обмежує їх аналітичні можливості (розмір амортизації залежить від прийнятої на підприємстві системи амортизації).

Технічний стан основних засобів характеризується віковим складом. При аналізі поточне обладнання групується за типами, проміжне за віком і визначається частка кожної вікової групи в її загальній кількості.

Порівняти фактичний термін служби обладнання з нормативними показниками та показниками інших підприємств, оцінити технічний стан та ефективність роботи обладнання, сформулювати заходи щодо оновлення та оновлення застарілого обладнання.

Аналіз даних показників не відображає реального стану основних засобів підприємства. Для узагальнення динаміки основних фондів та їх зміни характеру розраховуються темпи оновлення, вибуття, ліквідації, приросту та відтворення

основних фондів.

Коефіцієнт амортизації відображають, які з основних засобів, наявних на кінець звітного періоду, були додані знову, а які з цих активів розпочали експлуатацію у звітному періоді та були вибраковані через амортизацію та з інших причин. Це позитивна тенденція, якщо швидкість оновлення динамічно зростає. Також важливо, щоб коефіцієнт втрат був меншим за швидкість оновлення. Така ситуація свідчить про те, що підприємство має нормальну інвестиційну політику.

Як бачимо (табл. 3.3), негативна тенденція компанії полягає в тому, що коефіцієнт оновлення в 2021 році знизився, але вибуття основних засобів зменшиться протягом звітного періоду. Поряд з аналізом слід враховувати коефіцієнти відновлення та утилізації. Результати коефіцієнтів оновлення та розміщення можна інтерпретувати двома способами. По-перше, коефіцієнт оновлення вищий за коефіцієнт вибуття, покращується інвестиційна політика. По-друге, знизилися коефіцієнти вибуття, тому компанії не відмовляються від непотрібних, фізично застарілих основних засобів.

Таблиця 3.3.

Аналіз оновлення і вибуття основних засобів на ПТ «ЛОМБАРД КЕШ БОКС»

Показники	2022 рік	2021 рік	Відхилення
1	2	3	4
Вартість основних засобів на початок періоду (тис. грн)	907	1123	216
Вартість придбаних основних засобів (тис. грн)	345	221	-124
Вартість вибулих основних засобів (тис.грн)	102	19	-83
Вартість основних засобів на кінець періоду (тис. грн.)	1210	1433	223
Коефіцієнт вибуття	0,121	0,015	-0,106
Коефіцієнт оновлення	0,298	0,157	-0,141

Коли коефіцієнт амортизації є найнижчим, а середній термін корисного

використання обладнання найнижчим, коефіцієнт оновлення та вибуття є якомога ближчими і трохи вище, ніж коефіцієнт оновлення. На підприємствах, які ми вивчали, цього, на жаль, не спостерігалось.

Забезпеченість основними фондами характеризується наявністю, складом і фактичним станом основних засобів, технологій, енергії, а також машин і обладнання, необхідних для виконання планових обсягів виробництва.

Під час економічної кризи виробництво багатьох підприємств різко впало. Це призводить до створення неефективних основних фондів. Їх наявність негативно впливає на фінансові результати. Для визначення обсягу основних фондів, що залишилися, необхідно вивчити їх потреби на ранніх і перспективних етапах планування, оцінити їх розширення діяльності, перерозподіл, збільшення виробництва. За результатами аналізу формуються заходи щодо покращення використання невикористаних або частково використаних основних засобів шляхом спільної діяльності з іншими суб'єктами, підприємцями або для організації іншої діяльності, здачі в оренду або, за необхідності, шляхом реалізації.

Від стану використання та ефективності використання основних засобів безпосередньо залежить виконання виробничих планів та можливість рентабельності. Діяльність промислових та інших підприємств значною мірою залежить від наявності в них основних засобів та ефективності їх використання.

Найпоширенішим показником для характеристики ефективності основних засобів є фондівіддача. Цей показник показує ефективність використання основних засобів і відображає виробіток на одну гривню основних засобів.

Можна розрахувати загальну фондівіддачу та фондівіддачу активної частини основних засобів. Зв'язок між рентабельністю загальних активів і рентабельністю активів частини діяльності основних засобів можна виразити так:

$$\Phi_v \square ПВ \square \Phi_v(a), \quad (3.11)$$

де ПВ – питома вага активної частини основних засобів в загальній їх вартості; $\Phi_v(a)$ – фондівіддача активної частини основних засобів.

На зміни фондовіддачі впливають:

1. Зміна вартості основних засобів, кількості основних засобів, ціни придбання, зміни переоцінки;
2. Зміни в структурі основних засобів;
3. Зміна рівня інтенсивного використання обладнання (зміна потужності та продуктивності за рахунок освоєння нового обладнання, модернізації основних фондів, впровадження заходів щодо вдосконалення техніки виробництва).

Підсумовуючи результати аналізу основних засобів ПТ «ЛОМБАРД КЕШ БОКС», можна зробити висновок, що збільшення вартості основних засобів у звітному році відбулося за рахунок збільшення кількості орендованих основних засобів.

Коефіцієнт амортизації основних засобів підприємства високий. Тому підприємству слід переглянути облікову політику основних засобів і вжити всіх можливих заходів для підвищення її ефективності.

3.2. Напрямки удосконалення аналізу орендних операцій на підприємстві

Останнім часом облік оренди стає дедалі складнішим. В основному це пов'язано зі зміною корпоративних правових та економічних відносин, появою нових форм взаємовідносин між партнерами та створенням нових видів оренди, відсутністю готівкових платежів, збором даних на основі потреб податкової звітності.

Усе це призвело до необхідності перегляду деяких ідей, повноважень та вимог до обліку оренди. Це також призвело до необхідності створення нового способу групування даних з процесу лізингу для посилення контрольних функцій бухгалтерського обліку.

Облік оренди потребує значного спрощення, вдосконалення облікових записів, зокрема скорочення та уніфікації вихідних документів.

Слід зазначити, що в ПТ «ЛОМБАРД КЕШ БОКС» первинний облік повністю не організовано за останніми вимогами бухгалтерського обліку. Багато

оригінальних документів містять не всі реквізити, що значно ускладнює подальший облік і збільшує витрати праці на обслуговування.

Удосконалення системи обліку операцій з оренди в першу чергу повинні торкнутися основного документа. Удосконалення бухгалтерської документації та документообігу має бути здійснено з урахуванням таких рекомендацій:

1. підвищення оперативності оформлення та обробки інформації процесу оренди;
2. підвищення рівня об'єктивності аналітичної інформації, що міститься в документації;
3. підвищення контролю по обліку надходження вибуття орендованих основних засобів;
4. економія витрат ресурсів та праці документування та обробку документів.

У зв'язку з багатьма недоліками типової форми рахунків-фактур, на облік рахунків-фактур і відповідний акт їх виписки витрачається багато часу. Наприклад, ці об'єкти були подані двічі, а слова ««відпустив» та «прийняв» були на зворотному боці документа, тому бухгалтери були змушені переписати їх на лицьовій стороні. Необхідно усунути ці недоліки у типовій формі накладної.

Аналізуючи вищевикладене, вважаємо, що приділяється увага вдосконаленню стандартного формату рахунків-фактур – важлива річ, оскільки ці документи необхідні при перерахуванні коштів за межі орендодавця.

З метою посилення оперативного контролю його необхідно заповнити з обох сторін накладної. Це не тільки контролює витрати, а й узгоджує в часі записи про кількість переданих (отриманих) об'єктів в обох частинах.

Щоб забезпечити правильну послідовність, необхідно навчити персонал, відповідальний за оформлення документів, правильно оформляти рахунки-фактури, скоротити час на заповнення таких документів. Необхідні реквізити: рік, місяць, назва підприємства тощо. це завчасно.

Форма накладної має бути виконана з урахуванням таких рекомендацій, в яких потрібно:

- уніфікувати всі види основних засобів;
- заповнити форму з одного боку для зручності обробки;
- надати певну кількість пустих граф.

Вважаємо непотрібним ведення аналітичної облікової інформації, всі необхідні дані містяться в реєстрах, які агрегують необхідні дані для основних документів, які фактично є реєстрами аналітичного обліку. Ми вважаємо, що витрати, пов'язані з орендою, мають відображатися окремим документом, оскільки для них немає реєстру облікових коригування.

Нарахування амортизації основних засобів, переданих в оперативну оренду, здійснюється орендодавцем, оскільки в цьому випадку об'єкт залишається на балансі орендодавця.

Що стосується доходів і витрат орендаря, то прямих доходів від того, що основний засіб здається в оренду, звичайно не виникає (дохід від реалізації виробленої з нього продукції – інша річ, але це не дохід від оренди), і не потрібно підтримувати оренду. Облік витрат на об'єкти (якщо вони виникають) слід вести на тих рахунках витрат, які певним чином передбачають мету, з якою вони виникли (мету експлуатації об'єкта), тобто в один із таких рахунків: 23, 91,92 тощо. Про вартість капіталу в разі операційної оренди говорити не варто, вони просто не можуть бути такими орендарями.

Тому досить є суперечливим, що у п. 8. П(С)БО 14 міститься таке: «Витрати орендаря на поліпшення об'єкта операційної оренди (це при тому, що цього об'єкта на балансі орендаря немає – модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що призводять до збільшення майбутніх економічних вигод, які первісно очікувалися від його використання, відображаються орендарем як капітальні інвестиції у створення (будівництво) інших необоротних активів». Якщо так, то пересічна людина повертає такі речі орендодавцю, а не інвестує їх сама, щоб нарешті отримати від нього «первісно очікувані вигоди», яку, до речі, орендодавець отримує дохід за договором оренди. Якщо в параграфі 8 йдеться про збільшення таких пільг, малоімовірно, що витрати на покращення об'єкта будуть відшкодовані

орендодавцем у такій ситуації, оскільки збільшення виплат не принесе йому користі, хоча орендодавець, а не орендар, є власник власника активу.

Тому найімовірніше, що орендодавець просто не дозволить орендарю «покрещувати» свої активи, а орендар просто не зможе без дозволу здійснити такі поліпшення (наприклад, добудову). Навіть якщо припустити, що орендар теоретично в змозі зробити таке «покрещення», то на практиці він у цьому випадку не хоче цього робити сам. Одним з об'єктів є позабалансові, де капітальні витрати на балансі не виправдано збільшують вартість власних необоротних активів, які не мають нічого спільного з позабалансовими, тобто чужими активами.

Висновки до третього розділу

У даному розділі нами було здійснено загальний аналіз необоротних активів як об'єкта орендних операцій та надано ряд рекомендацій щодо удосконалення аналізу орендних операцій на підприємстві.

Нами було з'ясовано, що останнім часом облік оренди стає дедалі складнішим. В основному це пов'язано зі зміною корпоративних правових та економічних відносин, появою нових форм взаємовідносин між партнерами та створенням нових видів оренди, відсутністю готівкових платежів, збором даних на основі потреб податкової звітності.

Усе це призвело до необхідності перегляду деяких ідей, повноважень та вимог до обліку оренди. Це також призвело до необхідності створення нового способу групування даних з процесу лізингу для посилення контрольних функцій бухгалтерського обліку.

Облік оренди потребує значного спрощення, вдосконалення облікових записів, зокрема скорочення та уніфікації вихідних документів.

ВИСНОВКИ

На основі проведеного дослідження можна зробити такі висновки:

1. Аналіз законодавчих і нормативних положень, думок вітчизняних та зарубіжних вчених свідчить про відсутність єдиного системного підходу до визначення оренди як економічної категорії. Поглиблене вивчення проблеми дозволило розробити визначення категорії з урахуванням її функцій. «Оренда – це регульований договором спосіб реалізації відносин власності між орендодавцем і орендарем, що проявляються як функція формування матеріальних факторів виробництва та як господарська операція з приводу розподілу прав володіння, користування й розпорядження необоротними активами в обмін на орендну плату» [25].

2. Згідно з історичними дослідженнями, орендна справа здійснювалася в далекому минулому. Оренда виникає в результаті можливості будь-кого реалізувати право на заняття підприємницькою діяльністю. Світовий досвід і світова практика довели, що на кожному історичному етапі оренда стала невід'ємною частиною виробничих, економічних і суспільних відносин, сприяла ефективному використанню накопичених елементів усіх раніше сформованих матеріальних баз. Ідея оренди та її актуальність не зменшується з часом або з переходом від однієї економічної системи до іншої. Розуміння оренди ґрунтується на розрізненні права власності на майно та права користування при збереженні прав власності орендодавця.

3. У ході дослідження було надано економічну характеристику підприємства ПТ «ЛОМБАРД КЕШ БОКС», проаналізовано особливості обліку орендних операцій на даному підприємстві. Нами було з'ясовано, що останнім часом облік оренди стає дедалі складнішим. В основному це пов'язано зі зміною корпоративних правових та економічних відносин, появою нових форм взаємовідносин між партнерами та створенням нових видів оренди, відсутністю готівкових платежів, збором даних на основі потреб податкової звітності.

Для аналітичного обліку орендних операцій в ПТ ««ЛОМБАРД «КЕШ БОКС» відкрита окрема відомість, в якій по кожному орендодавцю відображають

показники. Журнально-ордерна форма бухгалтерського обліку, яка використовується на підприємстві, ґрунтується на широкому застосуванні системи накопичувальних і групувальних облікових регістрів – журналів-ордерів і допоміжних відомостей до них.

5. Здійснено загальний аналіз необоротних активів як об'єкта орендних операцій та надано ряд рекомендацій щодо удосконалення аналізу орендних операцій на підприємстві.

Удосконалення системи обліку операцій з оренди в першу чергу повинні торкнутися основного документа. Удосконалення бухгалтерської документації та документообігу з урахуванням таких рекомендацій може допомогти:

- підвищити ефективність реєстрації та обробки інформації про процес оренди;
- підвищити об'єктивність аналітичної інформації в документі;
- посилити бухгалтерський контроль за вибуттям орендованих основних засобів;
- допомогти економити ресурси і витрати праці при обліку та обробці документів.

Облік оренди потребує значного спрощення, вдосконалення облікових записів, зокрема скорочення та уніфікації вихідних документів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андреева О.І. Примітки до річної фінансової звітності та формування інформації про основні засоби підприємства, що перебувають в операційній оренді чи фінансовому лізингу О.І. Андреева Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво, 2009. № 5. С. 4-8.
2. Беляєва Л. А. Контроль орендних операцій в сучасних умовах господарювання Л. А. Беляєва, К. Д. Білоус Modern Economics, 2018. № 11(2018). С. 19-25.
3. Боді З. Фінанси: навч. посіб. З. Боді, Р. Мертон. М. : Вільямс, 2000. – 592 с.
4. Боримська К.П. Методика проведення внутрішнього контролю орендних операцій майна комунальної власності К.П. Боримська, Т.В.Кирик
5. Братчук Л. М. Облік орендних операцій в сільськогосподарських підприємствах : монографія Л. М. Братчук. К. : ННЦ ІАЕ, 2006, 254 с.
6. Братчук Л.М. Питання обліку орендованих об'єктів у сільськогосподарських підприємствах Л.М. Братчук Економіка АПК, 2009. №8. С.97-100.
7. Братчук Л.М. Шляхи удосконалення первинного обліку орендних відносин у сільськогосподарських підприємствах Л.М. Братчук Економіка АПК, 2003. №12. С.88-94
8. Вакун О. Проблемні аспекти обліку орендних операцій за національними та міжнародними стандартами фінансової звітності О. Вакун, Н. Зарудна, О. Кундеус Галицький економічний вісник, 2019. № 5 (60). С. 102-111.
9. Головченко Н.В. Організація і методика обліку орендних операцій Автореф. дис. канд. екон. наук.: Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. К, 2011. 18 с.
10. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. Відомості Верховної Ради України № 436-IV від 16.01.2003. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/436-15>
11. Гривнак К. Особливості оренди земель та їх оподаткування К. Гривнак

Землевпорядний вісник, 2019. №9. С. 41-45.

12. Гуторов А.О. Розвиток земельних орендних відносин в аграрному секторі економіки А.О. Гуторов, С.В. Грошев Агросвіт, 2018. №17. С. 3-11.

13. Діденко Л.М. Оренда: етапи розвитку та економічна сутність Л.М. Діденко. Збірник наукових праць Вінницького державного аграрного університету, 2012. № 11. С. 188-191.

14. Завора Т. М.; Ільченко В. О. Особливості ломбардної діяльності в Україні. 2017.

15. Єрмаков О.Ю. Розвиток орендних земельних відносин сільськогосподарських підприємств: [Монографія] О.Ю. Єрмаков, Л.В. Богач. К, 2013, 225 с.

16. Заєць І.В. Організація внутрішнього контролю операцій з майном, що не належить підприємству на правах власності І.В. Заєць Міжнародний збірник наукових праць. Випуск 1 (19). С. 154-159.

17. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996 від 16.07.99 р. URL:<http://zakon.nau.uadoc?uid=1087.271.0>.

18. Закон України «Про оренду державного та комунального майна» № 1839-IX від 02.11.2021 Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-20#Text>

19. Золотухін О. Оренда сільгосптехніки: укладаємо договір О. Золотухін Все про бухгалтерський облік, 2007. №50. С.27-31.

20. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291 Баланс, 2013. № 2-3. С. 18-96.

21. Канцедал Н.А. Господарський договір як об'єкт бухгалтерського обліку та контролю Н.А. Канцедал Економіка АПК, 2014. № 10. С. 106- 110.

22. Коба О.В. Облік орендних операцій. URL:<http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal202117-202135.pdf>.

23. Коваленко О. Оперативна оренда основних засобів: які документи

знадобляться для обліку О. Коваленко Все про бухгалтерський облік, 2012. №94. 5-7.

24. Ковач С.І Облік та аудит виробництва і реалізації продукції С.І. Ковач Київ. нац. екон. ун-т. К, 2008. 119 с.

25. Король В.В. Облікове забезпечення оренди земельних ділянок за договорами емфітевзису Управлінський облік на підприємствах АПК: стан, перспективи та пріоритети розвитку: зб. наук. пр. К: КНЕУ, 2021. С. 47-51.

26. Крупка Я.Д. Фінансовий облік : [підручник] Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, Н.Я. Микитюк та ін. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 451 с.

27. Кузьмицький А. Аудит: практичний посібник [А. Кузьминський, Н. Кужельний, Е. Петрик, П. Савченко та ін.]; за ред. А. Кузьминського. К: Аудитінформ. 2003р. 283с.

28. Лайчук С.М. Облік і контроль лізингових операцій: теорія і практика: Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.04 С.М. Лайчук ; Ін-т аграр. економіки УААН. К., 2012, 20 с.

29. Лепетан І.М. Методологічні підходи до обліку орендних операцій І.М. Лепетан, Ю.І. Рязанцева Агросвіт, 2019. № 22. – С. 92-97.

30. Литарь А. Основні завдання обліку і контролю орендних операцій на сільськогосподарських підприємствах А. Литарь, О. Ткаченко Забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи: матеріали XI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 29-30 жовтня 2020 р. : В 2 т. Том 1. Дніпро: Видавничо-поліграфічний центр «Гарант СВ», 2020. – С. 35-36.

31. Литвиненко І.Ю. Класифікація оренди для потреб бухгалтерського обліку І.Ю. Литвиненко. URL: [https://: ven.ztu.edu.ua/articleviewFile827808609](https://ven.ztu.edu.ua/articleviewFile827808609)

32. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку № 17 «Оренда» Міністерство фінансів України. URL: http://minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408 .

33. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку в державному секторі

13 «Оренда». URL: <http://Buhgalter911.com/Res/MSBODS13.pdf>.

34. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 2001(МСБО): зміни та доповнення Переклад з англійської під редакцією С Ф Голова М.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, від 15.05.2013р. №56 Баланс, 2013. № 24. С. 5-15.

35. Міжнародний стандарт фінансової звітності 16 «Оренда» URL: [https://www.minfin.gov.ua.../IFRS16%20ukr_AH%20\(1\)-compressed%20\(1\).pdf](https://www.minfin.gov.ua.../IFRS16%20ukr_AH%20(1)-compressed%20(1).pdf).

36. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013р. № 73 Баланс, 2013. № 24. С. 7-23.

37. Ніколаєнко Н.В. Класифікація орендних операцій для цілей бухгалтерського обліку Н.В. Ніколаєнко Вісник КНТЕУ, 2013. № 4. С. 302-311.

38. Ніколенко Н. Облікова інформація у фінансовій звітності орендаря Н. Ніколенко Вісник Київського національного торговельно-економічного університету, 2022. № 1. С. 139-150.

39. Ніколенко Н.В. Облік та аналіз орендних операцій на підприємствах торгівлі : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 Н.В. Ніколенко; Київ. нац. торг. екон. ун-т. Київ, 2022, 22 с.

40. Пилипенко, І. І. Аудит. Методика документування: навчальний посібник І. І. Пилипенко; Спілка аудиторів України, Аудиторська палата України. К. : Держкомстат України, 2003. 457 с.

41. Податковий кодекс України Верховна Рада України; Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.

42. Подік А.В. Історія виникнення і аналіз розвитку оренди (лізингу) А.В.Подік Агросвіт, 2007. № 7. С. 18-22.

43. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. за № 92 URL:<http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0288-00>.

44. Положення стандарт бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» затверджене наказом Міністерства фінансів України від 08.10.99 р. № 237, із змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/law/show/z0725-99#Text>.

45. Положення стандарт бухгалтерського обліку 14 «Оренда» затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 290, із змінами і доповненнями. URL: <https://www.rada.gov.ua>.

46. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 126 «Оренда»: Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2010 № 1629.

47. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань затверджене наказом Міністерства фінансів України від 02.09.14 р. № 879, із змінами і доповненнями. URL: <https://www.zakon4.rada.gov.ua/laws>.

48. Топішко Т.І. Життєвий цикл оренди як фінансового продукту: світова еволюція та сучасний етап в Україні Т.І. Топішко Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки, 2009. №2. С. 96-98.

[illegible]

Додаток 2

		КОДИ	
Дата (рік, місяць, число)		2022	01 01
Підприємство ПТ «Ломбард «Кеш Бокс»		за ЄДРПОУ	40164297
Територія Україна		за КОАТУУ	2610100000
Організаційно-правова форма Повне товариство		за КОПФГ	260
Вид економічної діяльності інші види кредитування		за КВЕД	64.92
Середня кількість працівників			
Адреса, телефон 76006, Івано-Франківська обл., м. Івано-Франківськ, вул. Василя Стуса, буд. 23			
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "х" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності V			
БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)			
на 31 грудня 2021 р.			
Форма N 1		Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	4	5
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	129	129
накопичена амортизація	1002	129	129
Незавершені капітальні інвестиції	1005	23	49
Основні засоби	1010	144	94
первісна вартість	1011	711	762
знос	1012	567	668
інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
інші необоротні активи	1090	28	28
Усього за розділом I	1095	195	171
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	21	
Виробничі запаси	1101	21	
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2079	
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	1130		
за виданими авансами	1135		
з бюджетом	1136		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих відрахувань	1140	876	5065
інша поточна дебіторська заборгованість	1155	25291	34764
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	2050	2696
Готівка	1166	1992	2273
Рахунки в банках	1167	58	423
Витрати майбутніх періодів	1170		
інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	30317	42525
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
	1200		
Баланс	1300	30512	42696
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	4	5
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	30000	22000
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415	37	37
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	568	1047
Неоплачений капітал	1425	(9806)	(334)
Вилучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495	20799	22750
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	32	32
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620	98	162
у тому числі з податку на прибуток	1621	48	105
розрахунками зі страхування	1625	57	64
розрахунками з оплати праці	1630	212	254
Поточні забезпечення	1660	102	131
Доходи майбутніх періодів	1665		
інші поточні зобов'язання	1690	9212	19303
Усього за розділом III	1695	9713	19946
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700		
Баланс	1900	30512	42696
Керівник Бондар О.В.			
Головний бухгалтер Порожняк Ю.З.			
.....			
Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.			

МЕРЕЖА ЛОМБАРДІВ

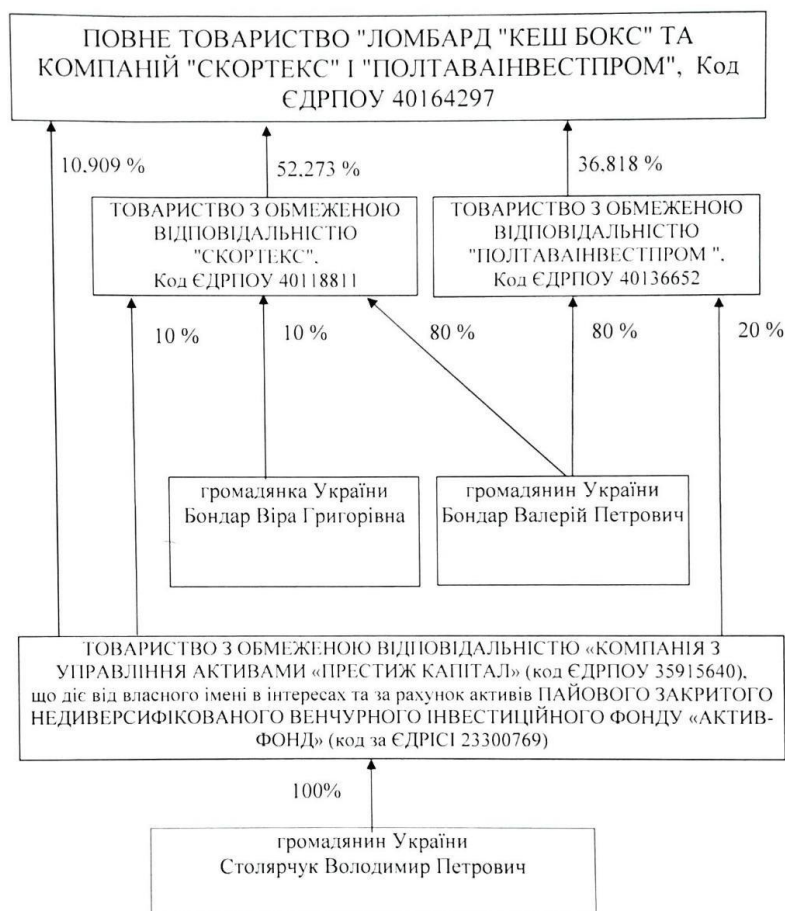
CASH BOX

ПОВНЕ ТОВАРИСТВО «ЛОМБАРД «КЕШ БОКС»

ТА КОМПАНІЙ «СКОРТЕКС» І «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ»

ЄДРПОУ 40164297 76018, Івано-Франківська обл., місто Івано-Франківськ, вулиця Манюха В., будинок 19А, офіс 5, тел. 0681824112, e-mail: cashboxlombard@gmail.com

Схематичне зображення структури власності
 ПОВНОГО ТОВАРИСТВА «ЛОМБАРД «КЕШ БОКС» ТА КОМПАНІЙ «СКОРТЕКС» І «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ», ЄДРПОУ 40164297

Директор ПТ «Ломбард «Кеш Бокс» та компаній «Скортекс» і «Полтаваінвестпром» — Бондар О.В.,

УКРАЇНА

UKRAINE

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Загальними зборами учасників
**ПОВНОГО ТОВАРИСТВА «ЛОМБАРД
 «КЕШ БОКС» ТА КОМПАНІЙ
 «СКОРТЕКС» І
 «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ»**
 (Протокол №179 від 15.09.2021 року)

**ЗАСНОВНИЦЬКИЙ ДОГОВІР
 ПОВНОГО ТОВАРИСТВА
 «ЛОМБАРД «КЕШ БОКС» та КОМПАНІЙ «СКОРТЕКС» і
 «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ»**
 (нова редакція)

Івано-Франківська область, місто Івано-Франківськ, п'ятидесяте вересня дві тисячі двадцять першого року.
 Відповідно до цього Засновницького договору учасниками **ПОВНОГО ТОВАРИСТВА «ЛОМБАРД «КЕШ БОКС» ТА КОМПАНІЙ «СКОРТЕКС» І «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ»**, ідентифікаційний код юридичної особи: **40164297**, надалі – Товариство, виступають:

- юридична особа, **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СКОРТЕКС»**, ідентифікаційний код юридичної особи: **40118811**, в особі директора *Бондар Віри Григорівни*, яка діє на підставі Статуту (нова редакція), затвердженого Загальними зборами учасників (Протоколу №19 від 19.03.2021 року), зареєстрованого: 23.03.2021 року, Протоколу №17 Загальних зборів учасників від 31.05.2018 року, Наказу №03-к від 31.05.2018 року;
- юридична особа, **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ»**, ідентифікаційний код юридичної особи: **40136652**, в особі директора *Бондар Валерія Петровича*, який діє на підставі Статуту (нова редакція), затвердженого учасником (Рішення №4 від 10.03.2021 року), зареєстрованого: 12.03.2021 року, Протоколу №3/2018 Загальних зборів учасників від 31.05.2018 року, Наказу №04-к від 31.05.2018 року;
- юридична особа, **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ «ПРЕСТИЖ КАПІТАЛ»** (ідентифікаційний код юридичної особи: **35915640**), що діє від власного імені в інтересах та за рахунок активів **ПАЙОВОГО ЗАКРИТОГО НЕДИВЕРСИФІКОВАНОГО ВЕНЧУРНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ФОНДУ «АКТИВ-ФОНД»** (код за ЄДРІСІ: 23300769), в особі директора *Шкварок Василя Михайловича*, який діє на підставі Статуту (нова редакція), затвердженого Загальними зборами учасників (Протокол №10/19 від 14.06.2019 року), зареєстрованого: 24.06.2019 року, Протоколу №11 Загальних зборів учасників від 25.04.2018 року, Наказу №4 від 27.04.2018 року (надалі – «Учасники»), які діють на наступних умовах:

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. ПОВНЕ ТОВАРИСТВО «ЛОМБАРД «КЕШ БОКС» ТА КОМПАНІЙ «СКОРТЕКС» І «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ», ідентифікаційний код юридичної особи: **40164297**, є фінансовою установою, суб'єктом підприємницької діяльності, який функціонує на принципах ініціативності, економічності та правової самостійності, прибутковості.

1.1.1. Всі Учасники Товариства займаються спільною підприємницькою діяльністю і несуть солідарну відповідальність за зобов'язаннями Товариства усім своїм майном.

1.2. У своїй діяльності Товариство керується Конституцією України, Законами України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про господарські товариства», «Про заставу», «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними», Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 року №913 (далі – Ліцензійні умови), іншим чинним в Україні законодавством, а також цим Засновницьким договором та внутрішніми Положеннями Товариства.

1.3. Найменування Товариства:

Увага! Бланк містить багатоступеневий захист від підроблення

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

• українською мовою повне: **ПОВНЕ ТОВАРИСТВО «ЛОМБАРД «КЕШ БОКС» ТА КОМПАНІЙ «СКОРТЕКС» І «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ»;**

українською мовою скорочене: **ПТ «ЛОМБАРД «КЕШ БОКС».**

1.4. Товариство набуває статусу фінансової установи з дати внесення про нього відповідного запису до Державного реєстру фінансових установ.

1.5. Товариство може від свого імені набувати майнових, особистих немайнових прав і нести обов'язки, бути позивачем і відповідачем у суді, господарському або третейському суді, має самостійний баланс, власний поточний та інші (включаючи валютний) рахунки у банку, печатку, штампи та бланки зі своїм найменуванням, зареєстрований фірмовий знак, торгову марку тощо.

1.6. Товариство може створювати на території України і за її межами відокремлені підрозділи (філії та відділення), а також дочірні підприємства згідно із відповідним чинним законодавством. Відокремлені підрозділи (філії та відділення) Товариства тощо діють від його імені на основі Положення про них, затвердженого Товариством. Дочірні підприємства – на основі затверджених Товариством статутів.

1.7. Товариство має право вільно володіти, продавати і передавати безкоштовно іншим підприємствам, організаціям, установам і громадянам, обмінювати, здавати в оренду, надавати у позику або в безкоштовне тимчасове користування належні Товариству будівлі, споруди, обладнання, транспортні засоби, інвентар та інші матеріальні цінності, а також списувати їх з балансу.

1.8. Товариство створюється на невизначений строк.

2. СФЕРА, ПРЕДМЕТ ТА ЦІЛІ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА

2.1. Цілями діяльності Товариства є організація підприємницької діяльності, прийняття участі у формуванні та функціонуванні ринку фінансових послуг, задоволення потреб суспільства у матеріальних та нематеріальних благах, отримання прибутку шляхом здійснення дозволених відповідним чинним законодавством України видів послуг, ломбардної діяльності.

2.2. Предметом діяльності Товариства є: Здійснення виключного виду діяльності ломбарду з метою одержання прибутку шляхом надання на власний ризик коштів у позику, у тому числі і на умовах фінансового кредиту фізичним особам, під заставу майна на визначений строк і під процент та надання супутніх послуг ломбарду.

2.2.1. Фінансові послуги Товариства:

- надання коштів у позику, у тому числі і на умовах фінансового кредиту.

Під час провадження діяльності з надання фінансових кредитів Товариству забороняється залучати кошти фізичних осіб, за винятком коштів, отриманих на зворотній основі від фізичних осіб - учасників Товариства.

2.2.2. Супутні послуги Товариства:

- оцінка заставленого майна відповідно до чинного законодавства та/або умов договору;
- надання посередницьких послуг зі страхування предмета застави на підставі агентського договору зі страховою компанією;

- реалізація заставленого майна відповідно до чинного законодавства та/або умов договору.

Діяльність Товариства з надання фінансових послуг потребує отримання ліцензії згідно чинного законодавства.

2.3. Господарська діяльність Товариства:

2.3.1. Відповідно до цілей та предмета своєї діяльності Товариство має право:

- здійснювати оцінку майна, що перебувало в заставі як забезпечення зобов'язань за договором фінансового кредиту;

• здійснювати передпродажну підготовку та продаж ювелірних і побутових виробів із брухту і виробів з дорогоцінних металів (крім банківських металів) і дорогоцінного каміння, що перебували у заставі як забезпечення зобов'язань за договором фінансового кредиту;

• укладати договори з державними, кооперативними, приватними та іншими підприємствами, організаціями, установами та громадянами, а також бути посередником між ними у зв'язку з виконанням робіт, які належать до предмета діяльності Товариства;

• наймати працівників Товариства на умовах трудових договорів (контрактів) та інших умовах, встановлених відповідним чинним законодавством, самостійно встановлювати форми, систему і розміри оплати праці та інші види доходів осіб, які працюють за наймом;

• передавати на договірних умовах матеріальні і грошові ресурси іншим підприємствам, організаціям, установам і громадянам, які виконують для Товариства роботи і послуги;

- на підставах, передбачених законодавством отримувати та користуватися банківськими кредитами (у тому числі і валютним) на договірній комерційній основі, надавати банку на договірній основі право використовувати свої вільні грошові ресурси і встановлювати відсотки за їх використання;
- відряджати по території України і за її межами працівників Товариства та інших організацій, які виконують роботи і послуги для Товариства;
- організовувати тимчасові підрядні колективи з числа працівників Товариства та інших громадян для виконання конкретних робіт на умовах договору підряду;
- набувати й експлуатувати автомобілі та інші транспортні засоби;
- здійснювати зовнішньоекономічну діяльність на основі Закону України "Про зовнішньоекономічну діяльність" та іншого чинного в Україні законодавства, включаючи створення спільних підприємств за участю іноземних інвесторів;
- входити до складу асоціацій та інших добровільних об'єднань, діяльність яких відповідає інтересам Товариства;
- організовувати інформаційний обмін та наукове співробітництво з об'єднаннями, лігами, асоціаціями,
- брати участь у проведенні виставок, аукціонів, ярмарок, конференцій, семінарів;
- створювати об'єкти інтелектуальної власності
- вчиняти інші дії, не заборонені чинним в Україні законодавством.

Товариство одержує дозволи (ліцензії) на окремі види діяльності, якщо це передбачено відповідним чинним в Україні законодавством. Здійснення Товариством діяльності, що потребує відповідного дозволу (ліцензії), проводиться після одержання такого дозволу (ліцензії) у встановленому порядку.

Товариство у встановленому порядку здійснює зовнішньоекономічну діяльність у межах, визначених цілями та предметом його діяльності.

2.3.2. Операції з іноземною валютою здійснюються Товариством у порядку, встановленому чинним в Україні законодавством.

2.3.3. Відносини Товариства з юридичними та фізичними особами, у зв'язку з виконанням ними господарської діяльності, будуються на основі договорів (контрактів).

2.3.4. Виробничі та трудові відносини, включаючи питання найму, звільнення з роботи, режиму праці і відпочинку, оплати праці, гарантій і компенсацій, регулюються індивідуальними трудовими договорами (контрактами) відповідно до чинного законодавства України, цим Засновницьким договором. Умови індивідуальних трудових угод не можуть погіршити становище працівників Товариства порівняно з умовами, передбаченими законодавством України про працю.

3. МАЙНО, ЗАСОБИ ВИРОБНИЦТВА, ПРИБУТОК ТА ЗБИТКИ ТОВАРИСТВА

3.1. Майно Товариства становлять основні фонди й оборотні засоби, а також інші належні йому на правах власності цінності, вартість яких відображається у самостійному балансі Товариства.

3.2. Товариство є власником:

- майна, переданого йому Учасниками у власність;
- одержаних Товариством доходів;
- іншого майна, придбаного на законних підставах.

3.3. Джерелом формування майна Товариства є:

- грошові вклади (внески), передані йому Учасниками у власність;
- доходи від реалізації заставленого майна, отримані Товариством в результаті господарської діяльності;
- кредити банків та інших кредиторів;
- безоплатні та благодійні внески, пожертвування організацій, підприємств та громадян;
- інші джерела, не заборонені чинним в Україні законодавством.

3.4. При створенні Товариства або у разі збільшення розміру зареєстрованого капіталу, Учасники вносять вклади у грошовій формі у порядку, передбаченому діючим законодавством.

Для забезпечення діяльності Товариства та його матеріально-технічного забезпечення, Учасниками створено Складений капітал у розмірі 22 000 000,00 гривень (двадцять два мільйони гривень 00 копійок).

Для формування Складеного капіталу Учасники зобов'язані передати Товариству грошові кошти банківським переказом або готівковою в порядку, встановленому чинним законодавством.

Увага! Бланк містить багатоступеневий захист від підроблення

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

3.5. Частки Складеного капіталу Товариства розподіляються між Учасниками наступним чином:

- **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СКОРТЕКС»** - 11 500 000,00 гривень (одинадцять мільйонів п'ятсот тисяч гривень 00 копійок), що складає 52,273% (п'ятдесят дві цілі двісті сімдесят три тисячні відсотка) складеного капіталу Товариства;
- **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ»** - 8 100 000,00 гривень (вісім мільйонів сто тисяч гривень 00 копійок), що складає 36,818% (тридцять шість цілих вісімсот вісімнадцять тисячних відсотка) складеного капіталу Товариства;
- **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ «ПРЕСТИЖ КАПІТАЛ»**, що діє від власного імені в інтересах та за рахунок активів **ПАЙОВОГО ЗАКРИТОГО НЕДИВЕРСИФІКОВАНОГО ВЕНЧУРНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ФОНДУ «АКТИВ-ФОНД»** (код за ЄДРІСІ: 23300769) - 2 400 000,00 гривень (два мільйона чотириста тисяч гривень 00 копійок), що складає 10,909% (десять цілих дев'ятсот дев'ять тисячних відсотка) складеного капіталу Товариства.

3.6. Збільшення Складеного капіталу Товариства допускається після внесення усіма його Учасниками вкладів у повному обсязі. Складений капітал може бути збільшено за рішенням Загальних Зборів Учасників за рахунок внесків Учасників і повинен бути сплачений у грошовій формі та розміщений на банківських рахунках комерційних банків, які є юридичними особами за законодавством України, якщо інше не передбачено законами України з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг.

3.7. Зменшення Складеного капіталу Товариства допускається після повідомлення в порядку, встановленому законодавством, усіх його кредиторів. У цьому разі кредитори мають право вимагати дострокового припинення або виконання відповідних зобов'язань Товариства та відшкодування їм збитків.

3.8. У разі збільшення розміру зареєстрованого Складеного капіталу, Учасники вносять вклади у грошовій формі на протязі 60 місяців з моменту прийняття рішення Зборів учасників про збільшення розміру Складеного капіталу.

3.9. Рішення Товариства про зміну розміру Складеного капіталу набирає чинності з дня внесення цих змін до державного реєстру.

3.10. Кожний Учасник Товариства при вирішенні Загальними Зборами Учасників питань, пов'язаних з діяльністю Товариства, під час голосування має один голос.

3.11. Звернення стягнення на частку Учасника у складеному капіталі Товариства за його власними зобов'язаннями допускається тільки у разі недостатності іншого майна для задоволення вимог кредиторів. У разі недостатності майна Учасника Товариства для виконання його зобов'язань перед кредиторами вони можуть вимагати у встановленому порядку виділу частини майна Товариства, пропорційної частці Учасника-боржника у складеному капіталі Товариства.

3.12. Учасники не володіють відокремленими правами на окремі об'єкти, які входять до складу майна Товариства.

3.13. Ризик випадкового знищення або пошкодження (псування) майна, яке є власністю Товариства або передане Учасниками йому в користування, несе Товариство.

3.14. Основним узагальненим показником фінансових результатів господарської діяльності Товариства є прибуток. Чистий прибуток, отриманий після покриття матеріальних і прирівняних до них витрат, витрат на оплату праці, а також розрахунків з кредиторами та бюджетом, залишається у повному розпорядженні Товариства.

3.15. Розподіл чистого прибутку між Учасниками здійснюється за підсумками роботи за рік пропорційно їхнім часткам у складеному капіталі Товариства в передбаченому пунктом 3.5 даного договору, порядку. Фінансовий рік Товариства починається 1 січня і закінчується 31 грудня поточного року.

Покриття збитків, які можуть виникнути внаслідок діяльності Товариства, відбувається за рахунок резервного фонду або з інших джерел, визначених зборами Учасників.

Резервний фонд Товариства створюється у відповідності до вимог ст. 14 Закону України "Про господарські товариства" у розмірі 25 відсотків Складеного капіталу. Розмір щорічних відрахувань до резервного фонду визначається зборами Учасників Товариства та не може бути меншим 5 відсотків суми чистого прибутку.

3.16. Товариство проводить виплати до бюджетів відповідно до чинного в Україні законодавства.

3.17. Товариство здійснює бухгалтерський облік результатів своєї роботи, веде статистичну звітність та несе відповідальність за її достовірність.

3.18. Перевірки і ревізії фінансової та господарської діяльності Товариства здійснюються уповноваженими державними органами України, ревізійними органами Товариства. Ревізії і перевірки не повинні порушувати нормального режиму роботи Товариства.

4. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ

4.1. Учасники мають право:

- брати участь в управлінні справами Товариства в порядку, передбаченому Засновницьким договором Товариства;
- брати участь у розподілі прибутку Товариства і отримувати свою частину прибутку;
- вийти у встановленому порядку з Товариства;
- отримувати інформацію про діяльність Товариства, знайомитись з річним балансом, даними бухгалтерської та іншої звітності, будь-якої документації Товариства.

4.2. Учасники зобов'язані:

- дотримуватися Засновницького договору Товариства, виконувати рішення Загальних зборів учасників;
- виконувати свої зобов'язання перед Товариством, у тому числі пов'язані з майновою участю, а також вносити вклади у розмірі, порядку і способом, передбаченим цим Договором та локальними внутрішніми актами Товариства;
- не розголошувати комерційну таємницю і зберігати конфіденційність інформації про діяльність Товариства. Обсяг інформації, яка не підлягає розголошенню, визначається зборами Учасників. Це положення стосується встановлення терміну зберігання конфіденційності отриманої Учасниками інформації після припинення дії цього договору;
- вносити додаткові вклади (внески) в розмірі, способом і в порядку, визначеному зборами Учасників;
- виконувати прийняті на себе зобов'язання щодо Товариства.

4.3. Учасник, який систематично не виконує або неналежно виконує зобов'язання, або перешкоджає своїми діями (або бездіяльністю) досягненню мети діяльності Товариства, може бути виключений зі складу Учасників на основі одноголосно прийнятого рішення Зборів Учасників. При цьому даний Учасник (або його представник) у голосуванні участі не бере. При виключенні Учасника діють наслідки, передбачені у пункті 5.6. цього Договору. Учасники частково або повністю звільняються від відповідальності за невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків, якщо це є наслідком дії обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин), до яких належать події, які Учасники не в змозі передбачити і запобігти їм. Порядок подання заяви Учасника про початок форс-мажорних обставин, так само як і про їх припинення, визначається Зборами Учасників.

4.4. Учасники прагнуть вирішити всі розбіжності і спори, пов'язані з виконанням цього Засновницького договору, шляхом переговорів. Спори між Учасниками, а також ними і Товариством, які виникають у зв'язку з їх діяльністю і не врегульовані за взаємною домовленістю, підлягають вирішенню у судах і господарських судах.

4.5. Учасник Товариства має право за згодою інших його Учасників передати свою частку у складеному капіталі чи її частину іншому Учаснику Товариства або третій особі.

У разі передання частки (її частини) новому Учасникові до нього переходять повністю чи у відповідній частині права, що належали Учасникові, який передав частку (її частину).

У разі передання Учасником Товариства усієї частки іншій особі участь цього Учасника в Товаристві припиняється.

4.6. Учасник Товариства може у будь-який момент вийти з Товариства, заявивши про це не пізніше ніж за три місяці до фактичного виходу із Товариства.

Майно, передане Учасником Товариству тільки в користування, повертається йому в натуральному вигляді без винагороди.

4.7. При реорганізації юридичної особи – Учасника Товариства або у зв'язку зі смертю громадянина – Учасника Товариства правонаступник має переважне право вступу до Товариства за згодою інших Учасників. правонаступник (спадкоємець) несе відповідальність за борги учасника, що виникли за час діяльності Товариства, перед Товариством, а також за борги Товариства перед третіми особами.

Увага! Бланк містить багатоступеневий захист від підроблення

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

4.8. У разі відмови правонаступника (спадкоємця) від вступу до Товариства або відмови Товариства у прийнятті до нього йому видається в грошовій або натуральній формі частка в майні, вартість якої визначається за балансовою вартістю на день реорганізації або ліквідації (смерті) Учасника. У цих випадках розмір складеного капіталу підлягає зменшенню.

4.9. Формами участі Учасників у Товаристві є здійснення спільної підприємницької діяльності, майнова та особиста (включаючи трудову) участь у діяльності Товариства.

4.10. Вихід та вибуття Учасника з Товариства здійснюється в передбаченому чинним законодавством порядку.

5. УПРАВЛІННЯ ТОВАРИСТВОМ

5.1. Вищим органом управління є Загальні збори Учасників.

5.2. Загальні збори Учасників скликаються не рідше ніж раз на рік.

5.3. Компетенцією Загальних зборів Учасників є:

- визначення основних напрямків діяльності товариства, затвердження його планів та звітів про їх виконання;

- внесення змін до Засновницького договору;

- вирішення питання про передачу Учасником товариства своєї частки (її частини) іншим учасникам цього товариства або третім особам;

- виключення Учасника з товариства;

- призначення Директора товариства;

- визначення повноважень Директора Товариства згідно наданого доручення;

- вирішення питання про прийняття до Товариства спадкоємця померлого (ліквідованого) Учасника;

- затвердження звітів і висновків ревізійної комісії;

- порядок розподілу прибутку, визначення джерел покриття збитків;

- створення, реорганізація і ліквідація відділень, філій і представництв, затвердження положень про них;

- прийняття рішень про притягнення до матеріальної відповідальності посадових осіб Товариства;

- затвердження правил, положень та інших внутрішніх документів Товариства, визначення його організаційної структури;

- встановлення розміру, форми і порядку внесення Учасниками додаткових (поточних) вкладів;

- прийняття рішень про припинення діяльності Товариства, призначення ліквідаційної комісії, затвердження ліквідаційного балансу.

5.4. Рішення приймаються Загальними зборами Учасників одностайно.

5.5. Якщо Учасник Товариства систематично не виконує обов'язки, що передбачені Засновницьким договором, або рішенням Загальних зборів, або виконує обов'язки неналежним чином, або суперечить своїми діями досягненню мети Товариства, він може бути виключений з числа учасників Товариства. Рішення про виключення повинно бути прийняте одноголосно.

5.6. При виключенні Учасника з Товариства йому виплачується вартість його внеску відповідно до балансу, складеного на день виходу, при умові збереження Товариства як юридичної особи.

5.7. На вимогу Учасника та за згодою Товариства вклад може бути повернуто повністю або частково в натуральній формі. Учаснику, який вибув, сплачується належна йому частина прибутку, одержаного Товариством у даному році до моменту виходу. Майно, передане Учасникам товариства тільки для користування, повертається в натуральній формі без винагороди.

5.8. Звернення стягнення на частку Учасника в товаристві за його власним зобов'язанням не допускається. При недостатності майна Учасника для покриття боргів за зобов'язаннями кредитори можуть вимагати в установленому порядку виділення долі Учасника – боржника в майні Товариства відповідно до балансу, складеного на день вибуття такого Учасника.

5.9. Учасники мають право призначати на роботу у Загальних зборах учасників своїх представників. Представники можуть бути постійними або призначеними на встановлений строк. Учасник має право в будь-який час замінити свого представника, повідомивши про це інших Учасників. Учасник має право передати свої повноваження у Загальних зборах учасників іншому Учаснику або його представнику. У випадках, коли рішення Загальних зборів учасників можуть стосуватися інтересів лише одного або декількох учасників, особливо при розгляді питання про виключення учасника з товариства, ці Учасники або їх представники у голосуванні участі не беруть.

5.10. Директор Товариства призначається Загальними зборами учасників.

5.11. Директор Товариства уповноважується довіреністю, що видається учасниками Товариства. Директором Загальними зборами учасників Товариства, так і третя особа, призначена на посаду уповноважений представник юридичної особи – Учасник Товариства.

5.12. Директор Товариства уповноважується:

• представляти Товариство у стосунках з державними та іншими підприємствами, громадським організаціями та приватними особами, як на території України так і за кордоном у відповідності з вимогами діючого законодавства;

- від імені Товариства укладати правочини, договори та угоди;
- видавати довіреності;
- розпоряджатись кредитами;
- керувати поточною діяльністю Товариства;
- відкривати в банках розрахункові та інші рахунки;
- розпоряджатись майном та коштами Товариства;
- приймати на роботу та звільняти працівників Товариства;
- затверджувати штатний розклад Товариства;
- видавати накази та розпорядження, обов'язкові для виконання персоналу Товариства;
- в межах своєї компетенції має право передоручати частину своїх повноважень третім особам;
- забезпечувати необхідний рівень комерційної таємниці Товариства;
- здійснювати інші дії, що впливають з діяльності Товариства відповідно до Засновницького

договору та чинного законодавства;

- Директор підзвітний Загальним зборам Учасників;
- Директор може бути звільнений з посади за рішенням Загальних зборів учасників.

6. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТОВАРИСТВА

6.1. Зовнішньоекономічна діяльність Товариства здійснюється на основі валютної самоокупності та самофінансування.

6.2. Товариство має право безпосередньо виконувати експортно-імпорتنі операції, а також через відповідні зовнішньоторговельні організації відповідно до митного законодавства України з урахуванням правил міжнародної торгівлі.

6.3. Товариство в порядку, встановленому законодавством України, та з урахуванням вимог іноземного законодавства, може створювати свої філії і представництва за кордоном.

6.4. Товариство має право брати участь у діяльності міжнародних виставок, ярмарків та інших форм співробітництва.

7. ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА

7.1. Припинення діяльності Товариства відбувається шляхом реорганізації (злиття, поділу, приєднання, перетворення) або ліквідації.

7.2. Реорганізація Товариства відбувається за рішенням Загальних зборів учасників. При реорганізації Товариства його права та обов'язки переходять до правонаступників.

7.3. Товариство ліквідується:

- 1) за рішенням Вищого органу Товариства – Загальних зборів учасників;
- 2) на підставі рішення суду або господарського суду;
- 3) на інших підставах, передбачених чинним законодавством України.

7.4. Ліквідація Товариства проводиться призначеною ним ліквідаційною комісією, а у разі припинення діяльності Товариства за рішенням суду або господарського суду - ліквідаційною комісією, яка призначається цими органами.

7.5. Наявні у Товаристві грошові кошти, включаючи виручку від розпродажу його майна при ліквідації, після розрахунків з бюджетом, оплати праці працівників Товариства, розрахунків з банками та іншими кредиторами розподіляється ліквідаційною комісією між Учасниками Товариства пропорційно до їхніх часток у складеному капіталі в шестимісячний строк після публікації інформації про ліквідацію Товариства. Майно, передане Учасниками в користування, повертається в натуральній формі без винагороди.

7.6. Ліквідація Товариства вважається завершеною, а Товариство таким, що припинило свою діяльність, з моменту внесення запису про це до єдиного державного реєстру.

Увага! Бланк містить багатоступеневий захист від підроблення

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

8. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Внесення змін до Засновницького договору оформляється викладенням Засновницького договору у новій редакції.

8.2. Усі питання діяльності Товариства, не визначені цим Засновницьким договором, регулюються відповідно до чинного в Україні законодавства.

8.3. Цей Договір складений українською мовою у 3 (трьох) оригінальних примірниках, кожний з яких має однакову юридичну силу, один з яких залишається у справах приватного нотаріуса Івано-Франківського міського нотаріального округу Галиги П. Я., інші два, викладені на бланках нотаріальних документів, передаються: - для державної реєстрації змін до відомостей про Товариство, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань; - для учасників Товариства.

ПІДПИСИ УЧАСНИКІВ ТОВАРИСТВА:

від ТОВ «СКОРТЕКС»
Директор

від ТОВ «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ»
Директор

від ТОВ «КУА «ПРЕСТИЖ КАПІТАЛ»,
що діє від власного імені в інтересах та за
рахунок активів ПАЙОВОГО ЗАКРИТОГО
НЕДИВЕРСИФІКОВАНОГО ВЕНЧУРНОГО
ІНВЕСТИЦІЙНОГО ФОНДУ «АКТИВ-
ФОНД» (код за ЄДРІСІ: 23300769)
Директор

Місто Івано-Франківськ, Івано-Франківська область, Україна *п'ятнадцяте вересня* дві тисячі двадцять першого року.

Цей договір посвідчений мною, Галигою П. Я., приватним нотаріусом Івано-Франківського міського нотаріального округу.

Договір підписано сторонами у моїй присутності.

Особи громадян, які підписали договір, встановлено, їх дієздатність, а також праездатність та дієздатність ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СКОРТЕКС», ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПОЛТАВАІНВЕСТПРОМ», ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КОМПАНІЯ З ПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ «ПРЕСТИЖ КАПІТАЛ», що діє від власного імені в інтересах та за рахунок активів ПАЙОВОГО ЗАКРИТОГО НЕДИВЕРСИФІКОВАНОГО ВЕНЧУРНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ФОНДУ «АКТИВ-ФОНД», і повноваження представників перевірено.

Зареєстровано в реєстрі за №7550.

Приватний нотаріус

